

ERF GOED NIEUWS

'...zelfs ouderen herkennen de
oude dorpskern nauwelijks meer.'

Het oude gemeentehuis van Veur

Pand van de familie Angenent

Veurschestraatweg Veur.

Colofon

Erf Goed Nieuws is een uitgave van de Vereniging Erfgoed Leidschendam en verschijnt minimaal twee keer per jaar. Het wordt gratis toegezonden aan leden. Advertentietarieven op aanvraag.

Redactie Erf Goed Nieuws

De vaste redactie bestaat uit Idsard Bosman, Willemien de Vlieger-Moll, Peter Neukirchen en Cees Siermann. Voor suggesties, op- of aanmerkingen over Erf Goed Nieuws kunt u zich richten tot de redactie: telefoon (06) 53717333 of e-mail: info@erfgoedleidschendam.nl

Druk

OKzPress, Den Haag

Lay-out

OKzPress, Anton Beuse

Vereniging Erfgoed Leidschendam**Bestuur**

Voorzitter en secretaris: drs. C.A.F. Siermann
Penningmeester: drs. J.H. Athmer
Bestuurslid: drs. H.R. Grootenhuis
Bestuurslid: dhr. I.J. Bosman

Adviseur bouwhistorie:

P. Jansen

Adviseur bouwtechniek:

Ing. J.J. van Vliet

Website

www.erfgoedleidschendam.nl

E-mail

info@erfgoedleidschendam.nl

Adres

Vereniging Erfgoed Leidschendam, postbus 3027, 2260 DA Leidschendam

Telefoon

Secretaris: (06) 53717333

Wilt u het werk van de vereniging steunen, dan kunt u lid worden. U kunt zich aanmelden via www.erfgoedleidschendam.nl. De minimum bijdrage bedraagt 15 euro per jaar.

Foto voorpagina: De Veursestraatweg in 1925 met links het oude gemeentehuis van Veur en het pand van de familie Angenent. Geheel rechts was destijds de Jozefstraat.

INHOUDSOPGAVE

30 jaar Erf Goed Nieuws

4

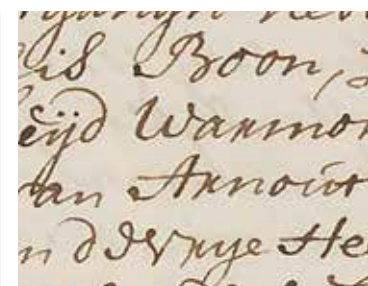
De familie Angenent

8

'Eene backerij aan
den Veursche straatweg'

32

Herberg 't Eiland 1653 -1870

57

30 JAAR ERF GOED NIEUWS

Begin 1991 begon een aantal Leidschendamers zich reële zorgen te maken over het behoud van het historisch erfgoed van Leidschendam en Stompwijk. Hendrik Brouwer Schut en Toine van Wieringen verwoordden hun zorgen met de tekst 'Er verdwijnt zoveel van de historische waarde van Leidschendam, zelfs ouderen herkennen de oude dorpskern nauwelijks meer'

De historisch waardevolle verhalen mochten niet verloren gaan. Het plan was om de verhalen over onze rijke historie te laten vertellen door de oudere generatie Leidschendamers. Zij waren tenslotte degene die nog uit eigen ervaring alle ontwikkelingen zelf hadden meegemaakt. Maar in de wetenschap dat deze generatie niet het eeuwige leven had, moest de neerslag van deze bijzondere geschiedenis en de bijpassende (familie) verhalen wel binnen een aanneemelijk tijdsbestek zijn opgetekend.

Om de diverse facetten van deze rijke historie beter te coördineren en uit te dragen, werd de Historische Werkgroep opgericht.

Deze Historische Werkgroep zou uiteindelijk leiden tot de oprichting van de Stichting behoud Erfgoed Leidschendam. (STIBEL)

Onder redactie van Jacqueline Koot, eindredacteur Kees Remmerswaal en de penningmeester H.H. de Klerk verscheen in april 1993 de eerste uitgave van Erf Goed Nieuws. Een blad dat zich in de toekomst zou moeten gaan bewijzen als een platform voor eenieder die het Leidschendamse historisch erfgoed ter harte gaat.

De voorzitter J.W.S. van Arkel refereerde in deze eerste periodieke uitgave van Erf Goed Nieuws aan het belang, maar vooral het besef tot behoud van het historisch erfgoed binnen de gemeente Leidschendam. De Stichting behoud Erfgoed Leidschendam zou graag een verbindend instrument willen zijn tussen de burgers en het gemeentebestuur.

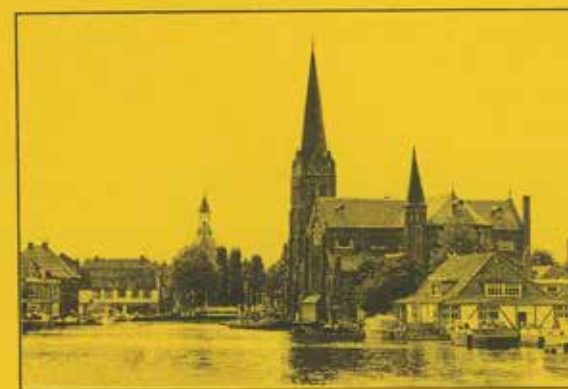
Een aantal werkgroepen (Historische gebruiksvorwerpen/ Historieregistratie en genealogie/ Planologie, ruimtelijke ordening, kunsthistorie en monumenten/

De initiatiefnemers van destijds waren o.a.

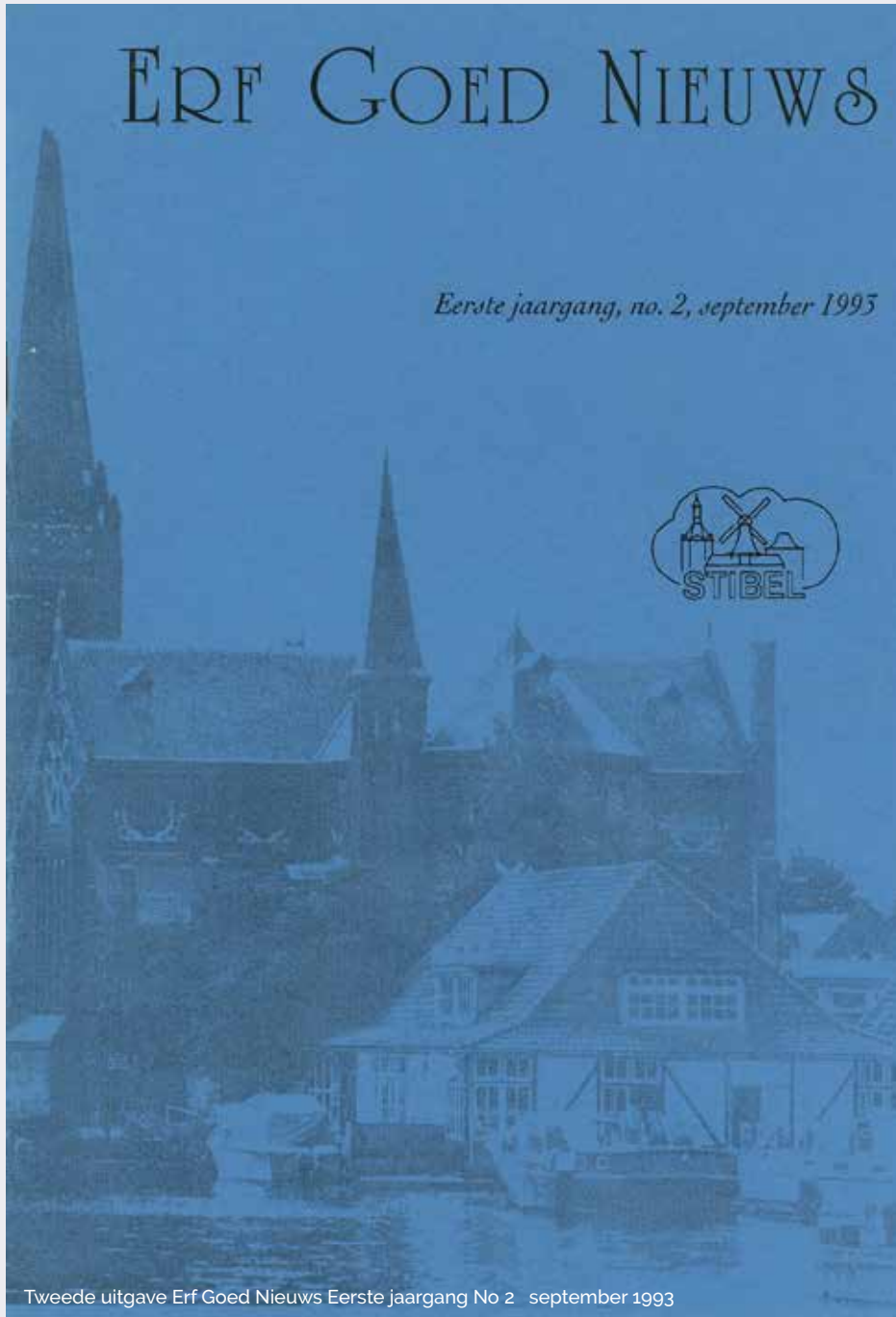
Hendrik Brouwer-Schut
De heer H. van Dongen
De heer J.D. de Kort
Anton Kortekaas
Leo van der Meule

De heer J. van Reisen
Els Speekenbrink
Toine van Wieringen
Arie Zijlstra

Erf Goed Nieuws

Eerste jaargang, no. 1, April 1993

Tweede uitgave Erf Goed Nieuws Eerste jaargang No 2 september 1993

Landschap en archeologie) namen gezamenlijk de pen ter hand om te zorgen voor de nodige redactionele input voor een periodiek.

Auteurs van het eerste uur waren Arie Taal, J.D. de Kort, Toine van Wieringen, Leo van der Meule en Hendrik Brouwer Schut.

De Historische Werkgroep is via STIBEL overgegaan naar de huidige Vereniging Erfgoed Leidschendam. In de loop der jaren hebben zo'n 68 verschillende auteurs artikelen gemaakt. Variërend van scholing in de 19e eeuw tot familiegeschiedenissen van bekende Leidschendamse families, historische beschouwingen en cultureel historische fenomenen zoals Koninginnendag, jaarlijkse kermis en de oorsprong van 'de Leytschen Dam'. Onze periodieke uitgave 'Erf Goed Nieuws' is inmiddels uitgegroeid tot een full colour uitgave, welke minimaal 2 keer per jaar in een oplage van enkele honderden verschijnt, exclusief voor de leden van Vereniging Erfgoed Leidschendam.

In dit jubileumjaar ontvangt u van ons de 55e uitgave van Erf Goed Nieuws.

Het bestuur van de historische vereniging Erfgoed Leidschendam.

Het weekblad 'Het Leidschendamse Krantje' van 27 oktober 1994 Bijeenkomst Stibel in het woon- en zorgcentrum Schoorwijk.

DE FAMILIE ANGENENT

- EEN LEVEN LANG HOUTBEWERKING EN HANDARBEID -

De naam 'Angenent' is al ruim 160 jaar verbonden met Veur. Generaties zijn opgegroeid met deze bekende Leidschen-damse familie.

Angenent wordt door menigeen geassocieerd met het ambacht van aannemer en (meester-) timmerman. Maar de meeste mensen zullen de familie Angenent kennen van de handwerk en verfwinkel aan de Koningin Julianaweg 20.

Om wat meer te weten te komen over de oorsprong van de familie Angenent gaan we terug in de tijd, richting het dorp Geldern, gelegen aan de Duitse Nederrijn bij de rivier de Niers.

Hier wordt rond het jaar 1552 Gerardus (Gerrit) Aen Gen Eijndt gedoopt. Gerrit zou rond 1575 in het huwelijk treden met Trijn (roepnaam Catharina), haar achternaam is helaas onbekend gebleven. De familienaam 'Aen Gen Eijndt' is in de loop van de eeuwen fonetisch veranderd tot 'Angenent'.

Een aantal generaties verder, zien we op 27 juli 1749 te Bennekom het huwelijk tussen Gerhardus Johannes (Gaugericus/ Geurt) Gerritzn. Aen Gen Endt (1724-1796) en Elijsabeth Michiels (1725-1796). Gerhardus werd gedoopt in Büderich in Duitsland. Büderich ligt op ongeveer 57 km ten zuiden van Geldrin

We lezen in de inschrijvingsakte dat op 11 juli 1749 beide echtlieden zijn ingeschreven en op respectievelijk 13 en 20 juli hun eerste en tweede proclamatie hebben gehad. Een proclamatie is een bekendmaking van een huwelijk. Op 27 juli zijn zij met attestatie getrouwd in Bennekom. Een attestatie is een bewijs van lidmaatschap, dat een kerklid meekreeg als hij naar een andere plaats verhuisde of in een andere plaats voornemens was te huwen.

Gerardus Johannes was eerder gehuwd geweest met Reïnera Elbers (1712-1748), zij overleed op maandag 26 februari 1748, vier dagen na de geboorte van haar zoon Gerardus (Gaugerius Gerardus Joannes) Angenent op slechts 35-jarige leeftijd.

Op 7 september 1760 wordt een zoon geboren met de naam Gerardus Joannes Angenent (1760-1823). Bij de aanhef van de eerste zin, uit deze in het Latijn opgestelde doopakte, kunnen we direct lezen dat het om de geboorte van een jongen gaat. De eerste zin begint namelijk met het woord 'baptisatus est', bij de geboorte van een meisje zou dit 'baptisata est' geweest zijn.

Gerardus Joannes werd geboren als zevende kind uit het gezin Aengen Endt-Michiels. Medio 18e eeuw was er sprake van grote kindersterfte.

Den 8. junij Zyn alhier in den Huwelyken Staet Bevestigt
Hendrik Geerlofs en Maria Veenebrink
Met attestatie van
H. Hofman V. D. M. te Penne
kum on
Johan. Rabs Metz
V. D. M. te Rheenen.

Den 11. july Zyn alhier ingeschreven Geurt Gerritde
wedn. van Reijntjen Elbertsen en Lyfboet. Me.
Michiels wedue van Rik Harmen en hebben
Den 13. dito alhier haer eerste proclamatie gehad
Den 20. dito de tweede.
Den 27. dito de derde en Zyn met attestatie getrouwt te
Bennekom.

Den 5. October hebben alhier haer eerste proclamatie
gehad Harmen van Rees en Anna Sloegh
Den 12. dito de tweede.

Den 19. dito de derde en Zyn alhier den 26. dito in
den Huwelyken Staet Bevestigt.

Met attestatie van den Proponen
J. Benjamin van Polgenburgh bij veld
Luit. van Otterlo.

Den 21. October Zyn alhier in den Huwelyken Staet Bevestigt
Abraham Pannekoek en Johanna Woltera
Maepfen.
Met attestatie van
Fred. Christ. Coets
Biel. Arnhem.

115

116

19 April Baptesse Maria f. Gerardi Gerrit van Maagen et petronel Ovillendon van Middelae p. et m. erant Richardus Garretten et Maria Willemsen van Middelae	20 marti Baptesse Gerardina f. Thomae apostolice Calo. et Joanne van rive p. et m. erant Cornelius et Elisabetha Hendrix
2 juni Baptesse Gerardus Joannes f. Gerrit Angenent et Elisabetha Michiel. p. et m. erant Joos Gisterhulmering et Anna Gertrudis Ham	27 Apr Baptesse Joannes f. Mallia van gannep. et Ellysa van thoon et Candora Hesters
30 juni Baptesse Hendrina f. Joannis van Baptesse et Elisabetha van Sa p. et m. erant Joannes Maas et Catharina vanden Haag	29 Apr Baptesse et Gerberta f. Gerardi van Baptesse et Gerarda van p. et m. erant Joos Roseman et p. Camberling van Reijferen
10 Aug Baptesse Joannes f. Jacobus moedert. martha p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag	1 juni Baptesse et Gerberta f. Theodorici Broekhuysen et Bernardina Hobe alting. p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag
17 sept Baptesse et Elisabetha f. Pauli Hendricus et Gertrudis Ham p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag	2 juli Baptesse et Margareta f. Joannis Broekhuysen et Theodorica p. et m. erant Joos Roseman et Gertrudis Ham
10 jan Baptesse Hendrina f. Henrici Parasorkij et Christinae van Bledt m. erant Maria f. Laas 19 jan Baptesse Joannes f. Joannis f. Joannis Gijbertus Hemmerik et Anna Gertrudis Ham p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag	15 Aug Baptesse Joannes f. Henrici van Baptesse et Gertrudis Ham p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag
15 Febr Baptesse et Joannes f. Henrici et Gertrudis Ham p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag	10 sept Baptesse et Gertrudis Joannes f. Gerrit Angenent et Elisabetha p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag
	10 sept Baptesse et Gertrudis Joannes f. Gerrit Angenent et Elisabetha p. et m. erant Joannes et Catharina vanden Haag

De doopakte van 7 september 1760 van Gerardus Joannes Aengen Endt.

Getuigen bij deze doop waren Joannes Gijbertus Hemmerik en Anna Gertrudis Ham.

Bron: Gelders Archief toegang 0176-1 inventarisnummer 1667.

Gerardus heeft twee van zijn oudere broers (Richardus en Gerardus Joannes) nooit gekend, zij waren al overleden voor zijn geboorte.

Zo rond het midden van de 18e eeuw zien we dat de familie Angenent verhuist van de plaats Buderich naar Wageningen. Op 19 mei 1799 treedt Gerardus (Gerrit) Joannes Angenent (1760-1823) te Wageningen in het huwelijk met Wilhelmina Leenders (1778-1851). Hij was dagloner van beroep.

We lezen in deze registratie: Gerrit Angenent J:M (jonge man) geboren en wonende alhier oud 39 jaar Willemijna Leenders J:D (jonge dame) geboren te Kekerdom Wonende (al)hier oud 25 jaar Uit dit huwelijk werden tussen 1800 en 1821 zeven kinderen geboren. Het gezin woonde aan de Rouwenhofstraat 42 in Wageningen. Hun woonhuis was op loopafstand van de Markt en de Grote Kerk, ook wel de Johannes de Doperkerk genoemd.

Companie van de vrees Wylen van Ontfanger.
Wylen W. van Kerk en. H. Pind J.

Ingehuwen	Bruidegom	Bruide	Getuig
op den 2 Maart 1799 voet H. Pind en van Kerk	Jan Klypken betg J. M. geb. 8 woon: hier oud 37 jaar	Guilj. Kaalboon geb. 4 woon: hier oud 24 jaar	van Breda Nicoes M. et Elisabetha Peters M.
den 25 April 1799 voet H. Pind en van Kerk	Willem Hendrik geb. 4 woon: hier oud 29 jaar	Grietje Gerrit van de Gampel J. D. geb. 1760 woon: hier oud 24 jaar	van Breda Nicoes M. et Elisabetha Peters M.
den 27 April 1799 voet H. Pind en F. Pind	Gerrit Angenent J. geb. 4 woon: hier oud 39 jaar	Willemijna Leenders geb. 1778 woon: hier oud 25 jaar	van Breda Nicoes M. et Elisabetha Peters M.
den 22 May 1799 voet H. Pind en F. Pind inget.	Wim van Kerk geb. 4 woon: hier oud 39 jaar	Jannetie Pind geb. 1778 woon: hier oud 21 jaar	van Breda Nicoes M. et Elisabetha Peters M.
den 22 Junij 1799 voet H. Pind en F. Pind inget.	Jan Hooftboom geb. 4 woon: hier oud 25 jaar	Grietje Gerrit geb. 4 woon: hier oud 25 jaar	van Breda Nicoes M. et Elisabetha Peters M.
den 29 Junij 1799 inget. voet H. Pind en F. Pind	Willem J. geb. en woon: hier oud 29 jaar	Hendrik Tijmen geb. 4 woon: hier oud 25 jaar	van Breda Nicoes M. et Elisabetha Peters M.
den 3 Aug 1799 voet H. Pind en F. Pind inget.	Willem J. geb. te Saterberg onder de woon: hier oud 28 jaar	Hetty Willemijna geb. 1778 woon: hier oud 24 jaar	van Breda Nicoes M. et Elisabetha Peters M.

Registratie van het huwelijk tussen Gerardus (Gerrit) Joannes Angenent en Wilhelmina Leenders op 19 mei 1799 te Wageningen. Bron: Gelders Archief toegang 0176-01 inventarisnummer 1668.

Na het overlijden van haar echtgenoot Gerardus (Gerrit), huwde Wilhelmina Leenders in 1838 met Adrianus Saal. Wilhelmina was melkvrouw en spinster van beroep. De aangifte van haar overlijden op 2 augustus 1851 werd gedaan door

haar zoon Wilhelmus (Willem) Angenent (1807-1864). Hij was arbeider, pottenbakker-venter en koopman, hij woonde in 1825 aan de Benedenbuurt nr. 66 en in 1850 Benedenbuurt No. 31 te Wageningen. Omdat hij het schrijven en lezen

HUWELYKS-ACTEN

VAN

Wilhelmus Angenent
en
Elizabetta de Koppel

No. Op heden den *twee* intwintighen *November* des jaars achtien honderd acht en twintig, des *nach* middags ten halff negen ure, compareerde voor Ons *Sebastiaan Willem van de Graaff, Notaris* der Stad Wageningen, Provincie Gelderland, Ambtenaar van den Burgerlijken Staat

Wilhelmus Angenent oud een en twintig jaren
van beroep *architect* geboren te *Wageningen*
en wonende te *Wageningen* met *twee* derjarige Zoon van
 Gerardus Angenent overleden en van Mel-
 Schelmina Leenders mekinnen alhier

Elizabetta de Koppel oud *twee* entwintig
jaars, dunn Amers geborente *Wageningen* , en
wonende te *Nijkerk* metjarige *Jelechter van de*
 betuw de Koppel overleden, en van Catharina
 Schmitz Spunster wonende alhier

Lynse de moeder beide vanden
 Bruidsgonen beide alhier tegenwoordigen
en dit huwelyk toe stemmend

welke comparanten Ons, in tegenwoordigheid van de vier hiernagenoemde getuigen, hebben verzocht, om over te gaan tot de voltrekking van het door hen voorgenomen Huwelyk. En hebben Wij voornoemde Ambtenaar, aan dit verzoek voldoende, vooraf voorgelezen de navolgende stukken:

- 1° Het eeneffenaar van deszelfs volbruyning aan de *Notaris Willem*
- 2° Het doop en huwelyk van den *Bruidsgon*
- 3° Het doop en huwelyk zins *Vaders*
- 4° Het doop en huwelyk der *Bruid*
- 5° Het doop en huwelyk haers *Vaders*

b: Een eeneffenaar afgegeven door des notaris
 der ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
 der Stad Nijkerk waarin is gelet dat de hienvolgt
 afkondigingen aldaar op den negenden, en te handlen
 November leest hebben.

7°. De Acten der Huwelyks afkondigingen, gedaan te *deze* stede op de Zondagen van den *negenden* en *te handlen* den negenden, *maand*   *november*   *twintig*   *dagen*   *ten*   *half*   *naalft*   *eenen*   *maentan*   *Ekerk*   *gedurende*   *den*   *by*   *de*   *wet.*   *vier*   *schieren;*   *by*   *d'*   *w.*   *aangev.*   *l.*   *g.*   *gemaekt*

8°. En het zesde Hoofdstuk van den titel van het Burgerlijk Wetboek, ten opschrift hebbende van het Huwelyk.

En alzoo geene verhindering tegen dit Huwelyk ter Onzer kennisse gekomen is, hebben Wij aan ieder der aanstaande Echtgenooten afgevraagd, of zij elkander wederkeurig tot Man en Vrouw willen nemen? Waarop door elk hunner afzonderlijk een toestemmend antwoord gegeven zijnde, hebben Wij in naam der Wet verklaard, dat

Wilhelmus Angenent
 Elizabetta de Koppel.

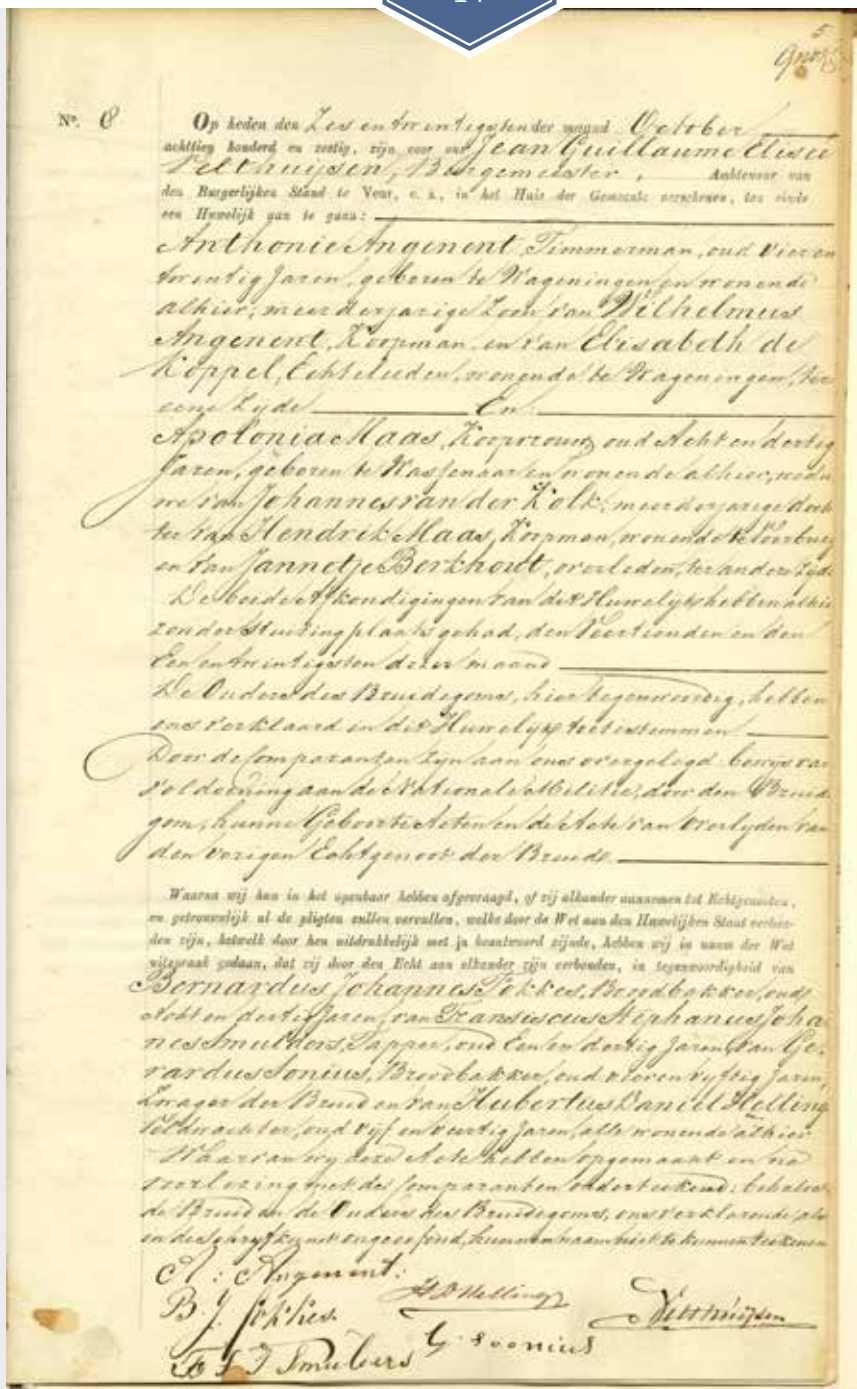
door het Huwelyk verbonden zijn.

Waarvan Wij deze Acte hebben opgemaakt in tegenwoordigheid van *Hermanus*
 Vander Hart oud acht en twintig jaren *Karesman*
 Jan Gelin oud vyf en twintig jaren *tabakker*
 Wanders oud vyf en twintig jaren *Karesman* en *Fiedel*
 de Melchior Henkman oud twee en twintig da-
ten arbeider alle wonende te *Wageningen* , die op
dan toe gedane aanvraag verklaard hebben geene
kennis of verwantschap te hebben met een
mitsdrukkelyk verzochte getuigen, welke, na voorlezing, hebben geteekend met Ons
verklaren de de comparanten niet te kennen
 Jan van Oosterhout.

H. van der waals
 van Peter's
 J. G. van der waals
 P. M. van der waals

J. W. van der waals

Huwelijksakte van Anthonie Angenent en Apollonia Maas, 26 oktober 1860 te Veur.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg akten Burgerlijke stand Veur.

niet kundig was heeft hij de aangifte van het overlijden van zijn moeder niet kunnen ondertekenen.

DE FAMILIE ANGENENT IN VEUR

De eerste Angenent die zich in Veur vestigde was Anthonie Angenent (1836-1906). Hij was de derde zoon uit het gezin van Wilhelmus (Willem) Angenent (1807-1864) en Elisabeth de Koppel (1803-1866). Anthonie is de achterkleinzoon van Gerhardus Joannes Aen Gen Endt en Elisabetha Michels.

De ouders van Anthonie huwden op 22 november 1828 te Wageningen en woonden aan de Benedenbuurt C 31 te Wageningen. Dit adres was de oude arbeidersbuurt, direct gelegen aan de noordoostkant van de historische binnenstad van Wageningen.

Anthonie huwde op 24-jarige leeftijd op 26 oktober 1860 te Veur met Apollonia Maas. (1823- 1895). Apollonia was 38 jaar en koopvrouw van beroep. Hun adres in Veur was No. 91, dit is later wijk B no. 16 geworden.

Anthonie heeft zijn huwelijksakte zelf ondertekend, dit in tegenstelling tot zijn bruid en haar ouders, zij verklaren 'alle in de schrijfkunst ongeoeffend hunnen naam niet te kunnen tekenen'.

Apollonia Maas was al eerder in 1850 gehuwd met Johannes van der Kolk en had vijf kinderen toen zij als weduwe in het huwelijk trad met Anthonie.

Anthonie is timmerman van beroep, zijn vader Wilhelmus is koopman. Beide ouders van Anthonie wonen in Wageningen, maar zijn bij deze huwelijksplechtigheid in Veur aanwezig.

Uit het huwelijk van Anthonie en Apollonia werden ook vijf kinderen geboren.

- Maria Elisabeth
- Johanna Gerarda Wilhelmina
- Wilhelmina Gerarda Johanna
- Maria Catharina
- Johannes Wilhelmus

Op 26 mei 1898 huwt Anthonie Angenent met de uit Zoeterwoude afkomstige Maria van Haaster (1845-1935). Bij dit huwelijk was Maria 53 jaar en Anthonie 62 jaar. Anthonie Angenent overleed op 14 juni 1906 te Voorhout, des namiddags ten drie uren in het huis wijk 1 No. 92. De aangifte van zijn overlijden werd gedaan door de wagenmaker Jacobus Van der Laan en de broodbakker Arnoldus Johannes Dijsselbloem.

Advertentie uit De Tijd van 29 februari 1872. A. Angenent (1836-1906) vraagt bekwame timmermansknechten. Loon en arbeid met kost en inwoning. Bron: Delpher.nl

Erfgoed
podium
Leidschendam-
Voorburg

Meer informatie over het Erfgoed Podium Leidschendam-Voorburg
op www.swaensteyn.nl

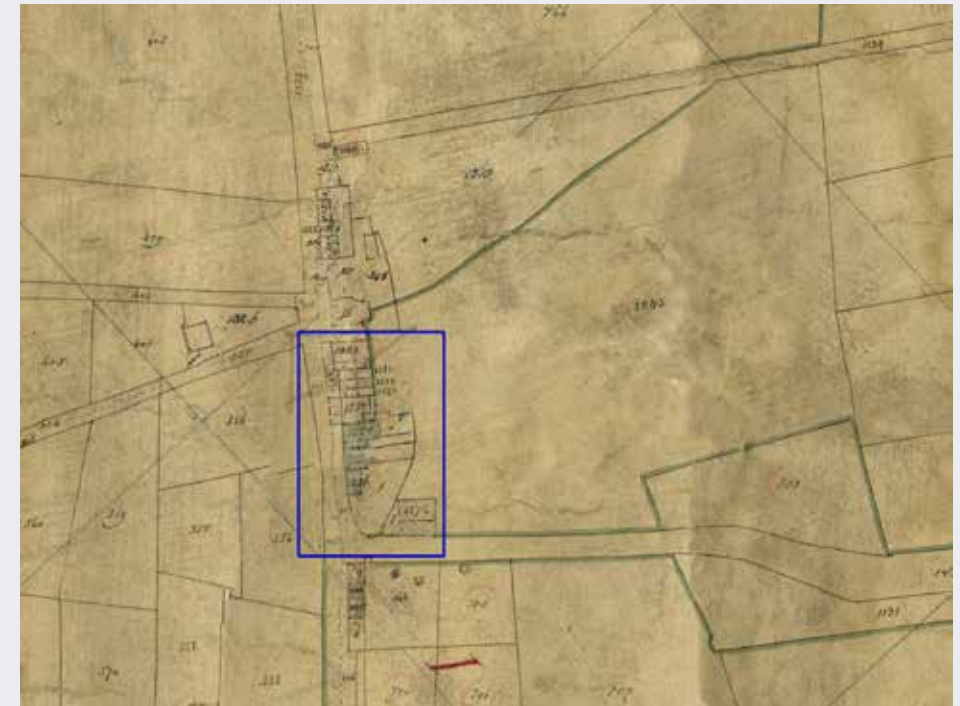

HET WINKELPAND AAN DE VEURSESTRAATWEG/ KONINGIN JULIANAWEG

Wanneer het winkelpand aan de voormalige Veursestraatweg precies is gebouwd is niet meer te achterhalen. In het bouwarchief van de gemeente Veur zijn over dit specifieke pand geen aanwijzingen of gegevens over de beginperiode bewaard gebleven. Op een zgn. Minuutplan sectie B van Veur uit 1819, is op deze plek al sprake van bebouwing, maar of het hier om dezelfde arbeiderswoningen gaat is niet duidelijk. Volgens het bevolkingsregister van Veur, uit het jaar 1880, register 2252 woont het gezin Angenent -Maas (de overgrootouders van de op-

richter) op Veur 91. Dit adres is later wijk B No.16 geworden. Maar een kadastrale kaart van vóór 1892 biedt wellicht meer uitkomst.

In de kadastrale legger van Veur (archief 5270-01 inv.nr. 2133) over de periode 1854-1914 lezen we dat Anthonie Angenent diverse percelen grond in het 'Buitenwater' en aan de Veurscheweg in bezit had. Zijn winkelpand wordt kadastraal beschreven als B 1282. Dit komt qua ligging precies overeen met zijn pand aan de latere Koningin Julianaweg. Volgens Huis- Register Veur uit 1884, woonden het gezin Angenent - Maas op het adres No 91.

Detail kadastrale kaart Veur sectie B (West Veur) vóór 1892
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg kaartcollectie Veur.

Archief gemeente
Leidschendam
1579 - 1938
No./Nrs. 2238

Veur
Augustus 1889

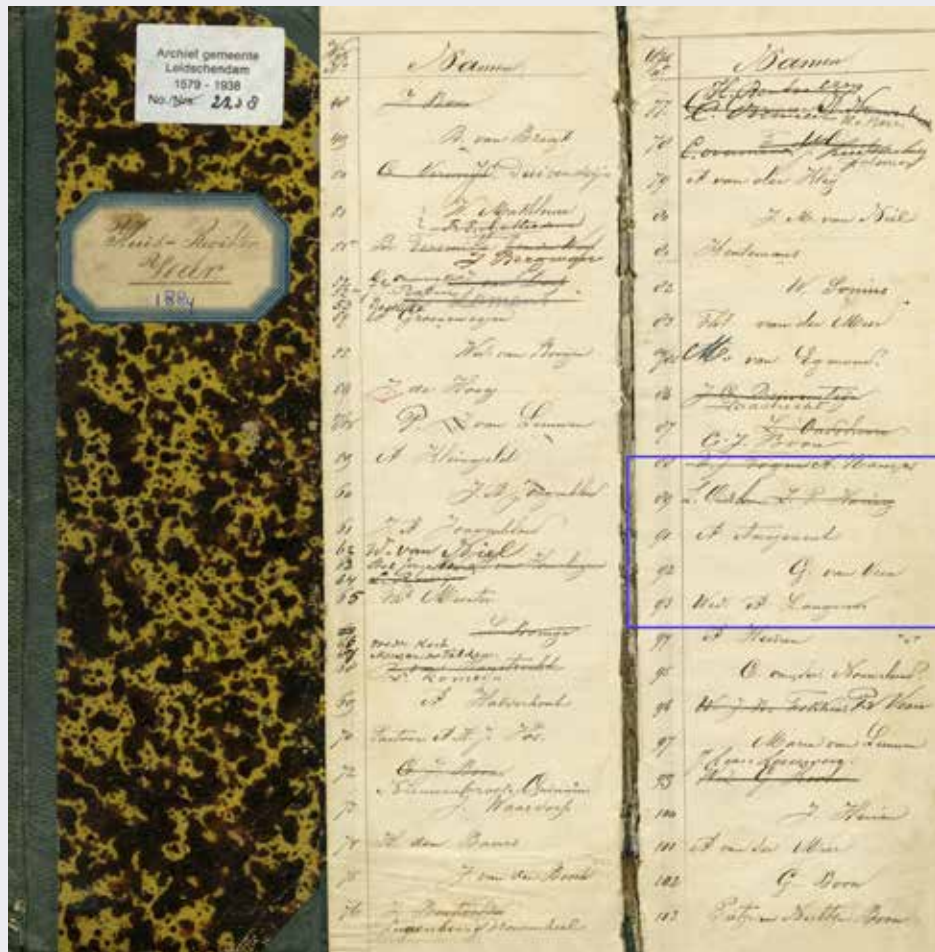
Bevoering
Opre
Augustus 1889

83	M. J. J. van der Meer	82
84	J. G. van Loenen	83
85	M. Bontviltzen	84
86	J. G. Duijvestijn	85
87	M. J. J. van der Meer	86
88	Le P. Haring, school	87
89	A. J. J. van der Meer	88
90	M. J. J. van der Meer	89
91	M. J. J. van der Meer	90
92	M. J. J. van der Meer	91
93	M. J. J. van der Meer	92
94	M. J. J. van der Meer	93
95	M. J. J. van der Meer	94
96	M. J. J. van der Meer	95
97	M. J. J. van der Meer	96
98	M. J. J. van der Meer	97
99	M. J. J. van der Meer	98
100	M. J. J. van der Meer	99
101	M. J. J. van der Meer	100
102	M. J. J. van der Meer	
103	M. J. J. van der Meer	
104	M. J. J. van der Meer	
105	M. J. J. van der Meer	
106	M. J. J. van der Meer	
107	M. J. J. van der Meer	
108	M. J. J. van der Meer	
109	M. J. J. van der Meer	
110	M. J. J. van der Meer	
111	M. J. J. van der Meer	
112	M. J. J. van der Meer	
113	M. J. J. van der Meer	
114	M. J. J. van der Meer	
115	M. J. J. van der Meer	
116	M. J. J. van der Meer	
117	M. J. J. van der Meer	
118	M. J. J. van der Meer	
119	M. J. J. van der Meer	
120	M. J. J. van der Meer	
121	M. J. J. van der Meer	
122	M. J. J. van der Meer	
123	M. J. J. van der Meer	

in of van Bonting

Wijkregister bevolking Veur van het jaar 1889. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg. Toegangsnummer 5270-01 Inventarisnummer 2238.

Huis-Register 1884, Veur. In wijk A No. 91 zien we Angenent.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg Wijkregister Veur
Beheersnummer 5270-01 inventarisnummer 2238

In het wijkregister van Veur uit 1889 komen we de volgende informatie tegen:

In de alfabetische naamlijst bevolking Veur van 1896 was hun woonadres wijk B No 16. Antonius verlaat op 2 juni 1898 de gemeente Veur en vertrekt naar Voorhout.

In het officiële adresboek van Veur uit 1918 zien we o.a.:

- Johannes Wilhelmus Angenent kruidenier in de Damstraat A-27.
- Anthonius Johannes Wilhelmus gevestigd aan de Straatweg B 46 (de vader van de oprichter).

VEUR

242

Officieel adresboek 1918

NAAMLIJST.

Al, Johs., caféhouder, Damlaan B 16
 Alblas, G., veehouder, Veursche Straatweg B 129
 Angenent, J W., kruidenier, Damstraat A 27
 — A. J. W., timmermans knecht, Straatweg B 46
 — G A., timmermans knecht,
 Bakker, Wed. A. A., tuinierster, Straatweg B 9c
 Batenburg, D. G., tuinder,
 — Wed., tuinder,
 Baren, P. J. van, tuinders knecht, Straatweg B 173
 — W. van, tuinders knecht, Straatweg B 182b
 — W. J. van, tuinders knecht, Straatweg B 192
 Becker, Christiaan, schilders knecht, Damlaan B 29
 Beddink, R. J. G., pastoor, Kerkplein A 78

Officieel adresboek van Veur uit 1918. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

De Veursestraatweg in 1925 met links het oude gemeentehuis van Veur en het pand van de familie Angenent. Geheel rechts was destijds de Jozefstraat.

Advertentie Gids voor Katholiek Leidschendam No. 4 jaar 1962. Bron: Archief Idsard Bosman.

de overvolle maar supergezellige winkel met het 'bellenkoord' bij binnenkomst nog wel herinneren.

INGEROLD

Anthoonius Johannes (Ton) Angenent, de zoon van de oprichter, is als 16-jarige in 1963, zoals hij zegt, de zaak van zijn ouders 'ingerold'. Samen met zijn moeder en zijn zus Bep bestierden zij als een drie-eenheid de winkel. Maar ook de verkoper Wim Schuyt behoorde met zijn jarenlange werkervaring zo langzamerhand tot de familie.

Mevrouw Angenent-Lipman, zij werd in haar omgeving liefkozend 'moeders' genoemd, heeft haar hele leven gehandwerkt. Op breien na, want daar had zij volgens eigen zeggen 'de schurft' aan. Omdat velen haar wisten te vinden voor allerlei soorten benodigde materialen, groeide de winkel in de loop van de jaren compleet uit zijn voegen. Het stond van de vloer tot aan het plafond helemaal

vol, zelfs op de slaapkamer lagen dozen met puzzels en spelen. Ook de linnenkasten, waar men stapels gestreken linnen goet in zou verwachten, stonden vol met handarbeid pakketten.

OPEN HUIS

De winkel en het woonhuis van de familie Angenent waren decennialang een zoete inval. Overdag kwamen de mensen in de winkel en 's avonds zaten belangstellenden bij elkaar in de huiskamer voor een handwerk cursus. Elke dinsdag was het 'open huis' en kon iedereen met zijn vragen langskomen. Woensdagavond kwamen de dames van het Katholieke Vakverbond gezellig buurten.

De hele familie Angenent is altijd zeer betrokken geweest bij het Jeugdwerk in Leidschendam. Wat in 1954 zijdelings begon met het leveren van timmer- en knutselmateriaal op de zolder van de Sint Willibrordusschool, werd in 1964 voortgezet met de 'Hobbyclub' in het houten gebouwtje aan de Veurse Achterweg. Op woensdagmiddag was hier ruimte voor plakken, knippen, kleien, naaien en verven voor kinderen van vijf tot tien jaar. Op woensdagavond konden kinderen tussen tien en dertien jaar hier terecht voor houtbewerking.

SLOOP EN NIEUWBOUW

Na een onzekere periode over een eventuele verhuizing richting winkelcentrum Leidschenhage of Leidschendam-Noord, besloot de familie Angenent toch te blijven op een plek waar zij zoveel mooie herinneringen hebben opge-

De verf- en doe- het zelf winkel van de familie Angenent in 1969. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Het oude pand van de firma Angenent aan de Koningin Julianaweg in de jaren 80. Bron: Fotocollectie Idsard Bosman.

Het Weekblad De Leidschendammer van 11 juni 1986. Bron: Krantencollectie Idsard Bosman.

bouwd. In 1986 wordt de wens voor een groter pand aan de Koningin Julianaweg, dan toch echt werkelijkheid.

TWEE KLANTEN TEGELIJK

In juni werd er hard gewerkt om de grote voorraad in het pand een andere plek te geven. Tussen oktober en december 1986 vindt de verkoop, vanwege de realisatie van het nieuwe pand, plaats in de blauwe noodwinkel gelegen aan de overkant van de straat, naast de Sater. Volgens Ton is het in de noodwinkel soms een beetje behelpen. Het assortiment bestaat vanwege de beperkte ruimte nog uit ongeveer een derde deel. Er kunnen maar twee klanten tegelijkertijd binnen staan, de rest moet even buiten wachten. Maar iedereen heeft hiervoor begrip. De klanten

Weekblad de Leidschendammer 31 december 1986. Sloop van het oude pand van Angenent. Bron: Krantencollectie Idsard Bosman.

Op maandag 18 mei werd op ludieke wijze door mevrouw Angenent de opening verricht van de nieuwe zaak aan de Kon. Julianaweg. De zaak was in januari al in gebruik genomen, maar de officiële opening werd op 18 mei gepland, omdat de zaak dan ook 54 jaar bestaat.

Weekblad Het Krantje 21 mei 1987, heropening van de winkel van Angenent. Bron: Krantencollectie Idsard Bosman.

komen niet alleen uit de omgeving van Leidschendam maar ook het hele land. De nieuwe winkel en het woonhuis worden qua vloeroppervlakte vier keer zo groot.

In december 1986 maakte een bulldozer van Frans Roos in combinatie met een sloopkogel een einde aan het oude pand van Angenent.

In het voorjaar van 1986 gaat de eerste paal voor de nieuwbouw de grond in.

In 2001 krijgt Angenent van de gemeente Leidschendam toestemming voor een éénmalige uitbreiding. Deze uitbreiding zal onderdeel gaan uitmaken van het bouwplan op het voormalige Edah-terrein, gelegen op de hoek van de J.S. Bachlaan met de Koningin Julianaweg.

Openingsfeest bij Angenent Na 54 jaar nu in een nieuwbouwwinkel.

Ter gelegenheid hiervan houden wij op 18 mei 1987 receptie van 16.45 tot 19.30 uur U bent van harte welkom.

Om het schildersfeest te vieren hebben wij voor de maand mei de volgende aanbiedingen:

- * terpentijn 1 ltr.
- * witborstel 3x12
- * autolakpenseel
- * lekrol extra fijn
- * afdekfolie 4x5 10my
- * gasvulling 200
- * werkhandschoenen
- * kwastreiniger
- * 4 vel droog/waterproof schuurpapier
- * roestborsteltje

Al deze artikelen **1.95** per stuk

en bij 8 rol behang behangset gratis

ANGENENT SPECIAALZAAK
Koningin Julianaweg 20
Leidschendam Telefoon 270171

Advertentie weekblad Het Krantje uit mei 1987. Bron: Krantencollectie Idsard Bosman.

Het Leidschendamse Krantje 5 APRIL 1990 PAGINA 38

Exterieur en Interieur ò zo mooi met Interkleur

Bij aankoop van f 150,- behang

GRATIS behangset
Bij inlevering advertentie.

Bison muurvochtbestrijder
Elke muur nu vrij van schimmel en condens. Isoleert, bestrijdt schimmel maar ook condens en natte plekken.

750 ml.	13,85	12.55
2,5 liter	35,50	31.95
5 liter	65,85	59,-

Unipoint behangwaker
'n Grandioos werkend behang-afweekmiddel. Fles van 1 liter van 9,95 voor **7.95**

HISTOR
Histor leevend wit verf. We met een dikke laag. Histor-olieën perfect met de andere Histor kleuren. Zie ook:

750 cc. 22.50	20.50
750 cc. 21.50	19.50
1 liter - en glanzend!	23.50 28.95

INTERKLEUR
ADVISEURS IN VERF BEHANG

Sinds 1933

Verf - Behang
Handarbeid
Autolakken

070-3270171

ANGENENT
Kon. Julianaweg 20 2264 BD
Hoek J. B. Bachtan Leidschendam

Advertentie Weekblad Het Krantje 5 april 1990 Angenent. Bron: krantencollectie Idsard Bosman.

Weekblad Het Krantje 7 april 1994 Angenent. Bron: krantencollectie Idsard Bosman.

7 APRIL 1994 PAGINA 28

PROBLEEMPJE?...

UW INTERKLEUR VERF- EN BEHANGADVISEUR HELPT U OPLOSSEN.

VRAAG:
Ik wil het lek en de schichting in de beten eens goed in de beta zetten. Kunnen mijn planten daar wel tegen?

OPLOSSING:
Ja. Tencomild natuurvriendelijke tuinklei van Toxcon is de dringende aanpak voor mensen, dieren en planten.

TENCOMILD TUINBEITS
Beschermt al het loof in en om de tuin. Het is wateroplosbaar en behoudt lang zijn kleur. Verbruikt 10-15 liter.

INTERKLEUR
ADVISEURS IN VERF BEHANG

Voor slechts **11,20** (alle van 1 liter)

ANGENENT
Behang Verf
Handarbeid
Autolakken

Tel. 070 - 327 01 71
Kon. Julianaweg 20
Fax 070 - 317 89 97

Weekblad Het Krantje 17 april 2008 verbouwingsopruiming Angenent. Bron: Krantencollectie Idsard Bosman.

Woon & Tuin Special

ANGENENT

- Verf
- Behang
- Hobby & handarbeid

VERBOUWINGSOPRUIMING !!!

- Flexa Couleur Locale muurverf en lak - 25 % !!!
- Wijzonol grondverf wit - 25 % !!!
- Veel Hobby & handarbeid scherp afgeprijsd!!!

OP=OP!!!

Openingstijden:
Maandag t/m vrijdag 09.00 tot 18.00 uur
Zaterdag 09.00 tot 17.00 uur

Koningin Julianaweg 20 - Tel: 070-3270171 - www.angenent-speciaalzaak.nl

Weekblad Het Krantje 22 mei 2008. Advertentie 75 jaar Angenent. Bron: Krantencollectie Idsard Bosman.

ANGENENT

Uitnodiging
75 jarig jubileum

1933 2008

Op zaterdag 24 mei 2008

hopen wij met U ons **75 jarig** bestaan te vieren. Hiervan heeft Ton **45 jaar** in de winkel gestaan. Graag stellen we U in de gelegenheid om tijdens een feestelijke receptie het resultaat van onze veranderde winkel te aanschouwen. U bent van harte welkom op zaterdag 24 mei **Van 16.00 tot 19.00 uur** in onze zaak aan de **Kon. Julianaweg 20 te Leidschendam**

Ton Angenent.
Koningin Julianaweg 20 - Tel: 070-3270171 - www.angenent-speciaalzaak.nl

brix
makelaars

Van Aremborgelaan 74
2274 BW Voorburg
Tel 070 322 22 69
info@brixmakelaars.nl

UW LOKALE SPECIALIST
IN WONEN EN BEDRIJFS
ONROEREND GOED

Het aangewezen kantoor
voor topkwaliteit en service bij:

- ✓ Verkoopbegeleiding
- ✓ Aankoopbegeleiding
- ✓ Verhuurbemiddeling
- ✓ Beheer
- ✓ Taxaties

www.brixmakelaars.nl

HET ROER OM

In 2008, als Ton Angenent 61 jaar is en geen opvolger kan vinden om het familiebedrijf Angenent voort te zetten, gaat het roer om. Ton kan het niet over zijn hart verkrijgen om de winkel definitief op te doeken. Hij zoekt naar mogelijkheden het werk van zijn ouders en overgrootouders te continueren.

Een samenwerking met de Haagse verhandel Van Laar biedt een passende uitkomst. Dit familiebedrijf opende op 8 februari 1958 zijn deuren aan de Bankastraat, in de Archipelbuurt. Door deze samenwerking is het voortbestaan van Angenent, ook in de toekomst, gewaarborgd.

In maart 2008 opent de familie Van Laar de vernieuwde winkel aan de Koningin Julianaweg 20. Frits van Laar beaamt de samenwerking met de woorden 'het is een geweldige uitdaging om een collega op deze wijze te helpen, met Angenent vormen we een team'. Op 1 februari 2009 wordt de gehele voorraad van de winkel

Mededeling verhuizing op het pand Koningin Julianaweg 20. Bron: Fotocollectie Idsard Bosman.

verhuisd naar het pand aan de Damlaan 56, het voormalige pand van Van Kampen.

Het sierlijke huisnummerbord op de gevel van het pand van Angenent aan de Koningin Julianaweg in 2009. Bron: Fotocollectie Idsard Bosman.

Van Laar verhandel is net als Angenent een familiebedrijf waar Debbie Van Laar, als derde generatie vanaf 2010 de scepter zwaait. Het 60-jarig bestaan van dit bedrijf werd in 2018 zowel in de Haagse winkel aan de Bankastraat als in Leidschendam aan de Damlaan uitgebreid gevierd.

Idsard Bosman

'EENE BACKERIJ AAN DEN VEURSCHE STRAATWEG'

Op de locatie van het voormalig jongeren­centrum 'KJ44', op de hoek van de Koningin Julianaweg met de Johan Se­bastiaan Bachlaan, stond vroeger de brood-, beschuit- en koekbakkerij van

L.J. Lipman. Maar op deze plek werd al veel eerder brood gebakken.

In het adresboek van 1918 van Veur, vin­den we een advertentie van de brood-,

Oosterveer, Jons., boerenarbeider, Roode Molenbuurt B 162
 Oskam, Th., veehouder, Veursche Straatweg B 118
 Oudshoorn, L., behanger en stoffeerder, Sluiskant A 74
 -- A., postbode, Veursche Straatweg B 52
 -- A., brood-, koek- en beschuitbakkerij en kruideniers­waren. Straatweg

BROOD-, KOEK-, en BESCHUITBAKKERIJ.

Kruidenierswaren.

voorheen P. VAN VEEN.

Aanbevelend,

A. OUDSHOORN.

Overmeer, C., tuindersarbeider, Damstraat A 34
 Overvliet, W. Th., loswerkman, Achterweg B 231
 -- Joh. W., metselaar, Roode Molenbuurt B 98
 Paardekooper, B., tuindersarbeider, Achterweg B 234
 Peschier, W., winkelier, Veursche Straatweg B 131
 Pinkse, Wed. H. C., Damlaan B 26

Namen der Bewoners.		De volk	de blad	de wijk	de nummer	
~~Van van~~	~~Gerardus Landuit~~	~~II~~	~~138~~	~~A~~	~~4~~	
~~Van van~~	~~Abraham~~	~~III~~	~~3~~	~~A~~	~~59~~	61
~~Van van der~~	~~Cornelis~~	~~II~~	~~247~~	~~A~~	~~26~~	
~~Van van der~~	~~Maaij~~	~~III~~	~~2~~	~~A~~	~~64~~	66
~~Van Kamp~~	~~Willem Hendrik~~	~~III~~	~~4~~	~~A~~	~~16~~	9
~~Van Jaar~~	~~Cornelia~~	~~III~~	~~17~~	~~A~~	~~29~~	30
~~Van~~	~~Antonius Kamius~~	~~III~~	~~41~~	~~A~~	~~74~~	78
~~Van Berg~~	~~Jan~~	~~III~~	~~30~~	~~B~~	~~106~~	
~~Van~~	~~Joanna~~	~~I~~	~~56~~	~~A~~	~~17~~	
~~Van~~	~~Gerrit~~	~~III~~	~~11~~	~~B~~	~~157~~	
~~Van~~	~~Edmundus~~	~~III~~	~~63~~			
~~Van van~~	~~Guus Wilh.~~	~~II~~	~~135~~	~~B~~	~~27~~	90
~~Van van~~	~~Arje~~	~~II~~	~~132~~	~~B~~	~~109~~	149
~~Van van~~	~~Johannes~~	~~II~~	~~133~~	~~B~~	~~107~~	148
~~Van van~~	~~Cornelis~~	~~II~~	~~239~~	~~B~~	~~94~~	129
~~Van van~~	~~Gerardus~~	~~II~~	~~146~~	~~A~~	~~17~~	
~~Van van~~	~~Johannes~~	~~II~~	~~137~~	~~B~~	~~111~~	151
~~Van van~~	~~Petrus~~	~~II~~	~~141~~	~~B~~	~~21~~	
~~Van van~~	~~David~~	~~II~~	~~143~~	~~B~~	~~24~~	65
~~Van van~~	~~Nicolaas~~	~~II~~	~~244~~	~~B~~	~~25~~	34
~~Van van~~	~~Gerardus~~	~~II~~	~~145~~	~~B~~	~~108~~	149
~~Van van~~	~~Willem~~	~~II~~	~~142~~	~~B~~	~~116~~	168
~~Van van~~	~~Nicolaas~~	~~II~~	~~144~~	~~B~~	~~17~~	
~~Van van~~	~~Arje~~	~~III~~	~~15~~			
~~Van van~~	~~Johannes~~	~~III~~	~~16~~	~~B~~	~~26~~	89
~~Van van~~	~~Martens~~	~~III~~	~~17~~	~~B~~	~~117~~	166
~~Van van~~	~~Karel~~	~~III~~	~~23~~	~~B~~	~~23~~	48
~~Van van~~	~~Egbertus~~	~~III~~	~~24~~	~~B~~	~~118~~	167
~~Van van~~	~~Kaptein Bogard~~	~~III~~	~~15~~	~~B~~	~~119~~	168
~~Van van~~	~~Thomas~~	~~III~~	~~26~~	~~B~~	~~92~~	121
~~Van van~~	~~Wiphelmus~~	~~III~~	~~30~~	~~B~~	~~90~~	120
~~Van van~~	~~Fredrik~~	~~III~~	~~37~~	~~B~~	~~65~~	96
~~Van van~~	~~Petrus~~	~~III~~	~~37~~	~~B~~	~~119~~	168
~~Van van~~	~~Johannes Fredrik~~	~~III~~	~~38~~	~~B~~	~~64~~	97
~~Van van~~	~~Jaas~~	~~III~~	~~24~~	~~B~~	~~98~~	127

*Nummerike aantekening der bewoners
Canton de gemeente Veur.*

<i>Huis nummer</i>	<i>Namen</i>	<i>Beroep</i>	<i>Veranderingen</i>
1	A. Huisman	Fuurnice	
2	Pakhuis J. van Boomekamp		
3	Wed. A. P. Boomekamp	Groefjinsten	
4	J. Fetherico	Waken-Blumenzeijng	
5	Wed. F. Peters	Broedstijster	
6	G. L. van Veen	Koopman & tapper	
7	H. Schuurman	arbeider	
8	Wed. van der Helou	fachcultivee	
9	L. Boon	zeilmaker	
9	Wed. van Rooijen	fachcultivee	
10	A. van Egmond	truisongraedie	
10	W. H. Veltkamp	Sluisknecht	
11	W. Fetherico	tapper	
12	A. van Gaalen	idem	
13	F. van Mulgen	broodbakker	
	en Wed. Gouben	fachcultivee	
14	L. Meyburg	Koopman diere	
	Fr. Th. Bot	Sluisknecht	
15	J. Lakkerwa	schuimaker	
16	W. van Helzen	broodbakker	
16	J. van Veen	boekwinkel	
17	J. Gaudes Spruijt	manufachuren	
18	Stallen van Leeuwen	landbouwer	
19			
20	L. van Rooijen	raadhandelaar	
21	G. Braamziel	Legementhouder	
22	W. Overbeek	manufachuren	
23	Cath. van Rooijen	fachcultivee	
24	C. Sant	schuutenjager	
25	G. van der Velden	tapper & bakker	

Lijst der inwoners van de gemeente Veur van voor 1889

Bron: gemeentearchief Leidschendam archief 5270-01 inventaris nr. 2238

koek- en beschuitbakkerij en kruidenierswaren van A. Oudshoorn, voorheen P. van Veen. Deze bakkerij werd slechts aangeduid met de straatnaam 'Straatweg' zonder huisnummer. Dit duidt op een welbekende bakkerij die iedere dorpingelijkbaar moeiteloos kon vinden.

We gaan terug in de geschiedenis van dit pand aan de Veursestraatweg, de latere Koningin Julianaweg en beginnen met de heer P. van Veen.

P. (PETRUS) VAN VEEN

Petrus van Veen (1863-1913) huwde op 16 januari 1885 te Voorburg met Johanna van Leeuwen (1863-1918). Het pasgetrouwde stel, laat zich volgens het bevolkingsregister op 11 maart 1885 vanuit Voorburg inschrijven in Veur. Petrus van Veen is dan broodbakker van beroep.

In het bevolkingsregister van Veur over de periode 1880-1900 zien we bij de kolom 'Huizing' de volgende adressen genoemd, No. 96, wijk B no. 21 en wijk B No. 45. (dat werd in 1906 wijk B No. 52). In die tijd waren er nog geen straatnamen. Er waren soms zo weinig huizen dat met een wijkaanduiding en een huisnummer volstaan kon worden.

De ouders van Petrus, Gerardus Leendert van Veen (1830-1917) en Maria van Meurs (1827-1902) hadden een winkel in comestibles (eetwaren) aan de Sluiskant 6 te Veur. Gerardus Leendert was ook nog een tijdje tuinder en stond bekend als 'koopman in groenten'. In de naamlijst der inwoners van de gemeente Veur van

vòòr het jaar 1889, staat G.L. van Veen op het adres Sluiskant 6 als koopman en tapper genoemd.

Zijn moeder Maria van Meurs was naast haar werkzaamheden in de winkel ook dienstbode. Zij was de dochter van de schuutenjager Pieter van Meurs. Petrus van Veen overleed 19 januari 1913 te Veur op slechts 49-jarige leeftijd.

FAMILIE VAN VEEN/ ADRIAAN OUDSHOORN (1891-1949)

In het bevolkingsregister van Veur over de periode 1880-1900 lezen we bij het gezin van Petrus van Veen de aantekening, dat de op 31 december 1891 in Veur geboren Adriaan Oudshoorn per 11 januari 1898 als 6-jarig jongen inwoont bij het gezin van Petrus van Veen. De biologische moeder van Adriaan Oudshoorn, Francisca van Velzen, overleed in maart 1893 te Veur op slechts 45-jarige leeftijd. Zijn biologische vader Laurens (Lourens) Oudshoorn was wagenmaker.

Volgens het huisnummerregister van Veur uit 1910, staan zowel Petrus van Veen als Adriaan Oudshoorn ingeschreven op het adres wijk B No. 52, dit was voorheen het adres wijk B no. 45. Dit komt overeen met de Veursestraatweg 60 (nu Koningin Julianaweg). Dat was het adres van de bakkerij. Het is aannemelijk, dat Petrus van Veen zich als leermeester heeft ingezet om zijn opvolger Adriaan Oudshoorn te bekwamen in het vak als broodbakker.

Vier maanden na het overlijden van Petrus van Veen, huwt Adriaan Oudshoorn

Maaltijden - Traiteur - Catering

van Rijn Culinaire

GEZOND

Damstraat 4 - Leidschendam
070-3204739 - www.vanrijnculinaire.nl

KOM LANGS VOOR
**COMPLEET
INTERIEURADVIES**

Raamdecoratie
Gordijnen, shutters, jaloezieën, horren

Vloeren
Parquet, laminaat, PVC, tapijt, marmoleum, vinyl, liquide design vloeren

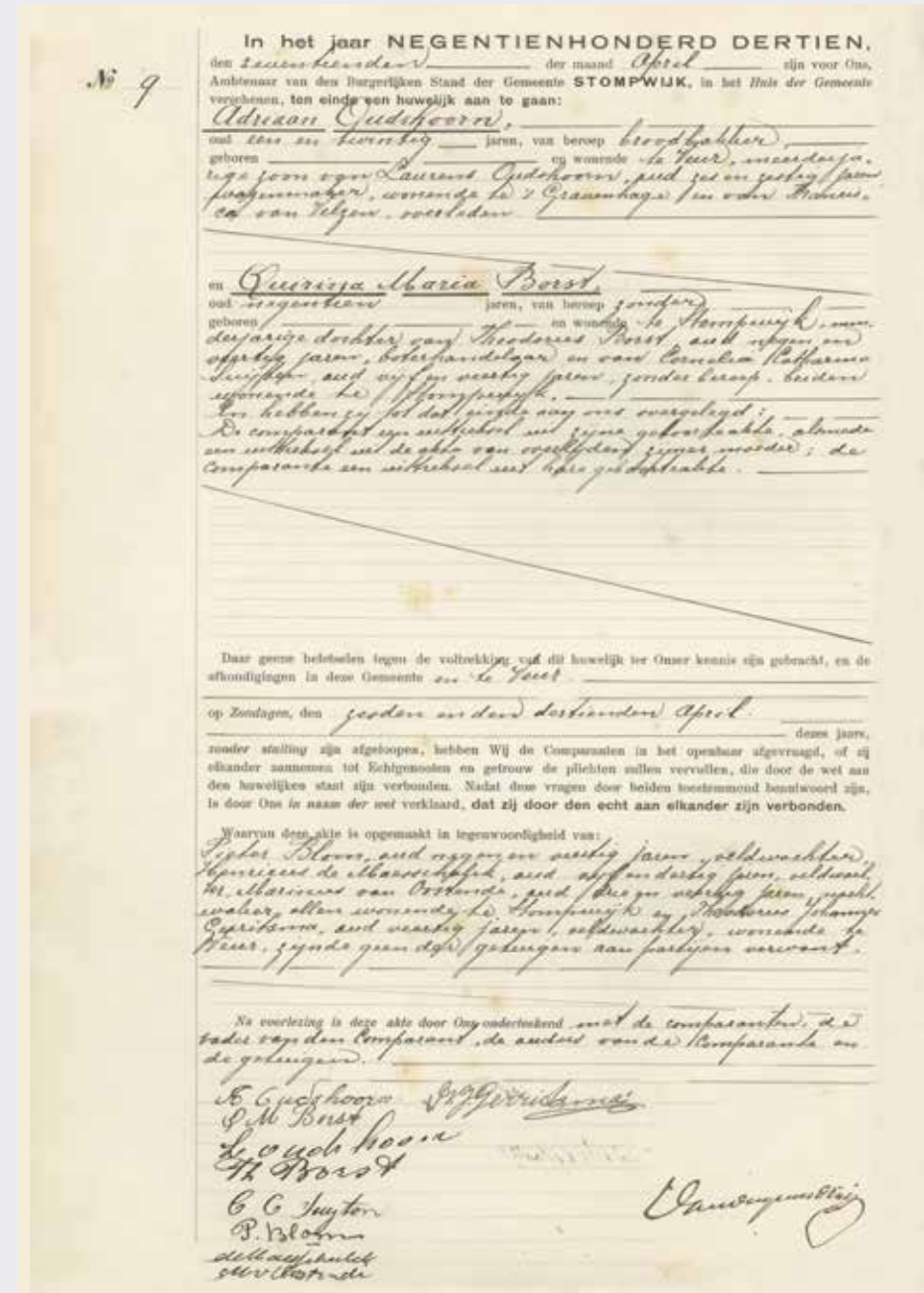
Slapen
Bedden, boxsprings, matrassen, kussens, dekbedvertrekken

50% KORTING
OP ELKE 2DE LUXAFLEX HOR

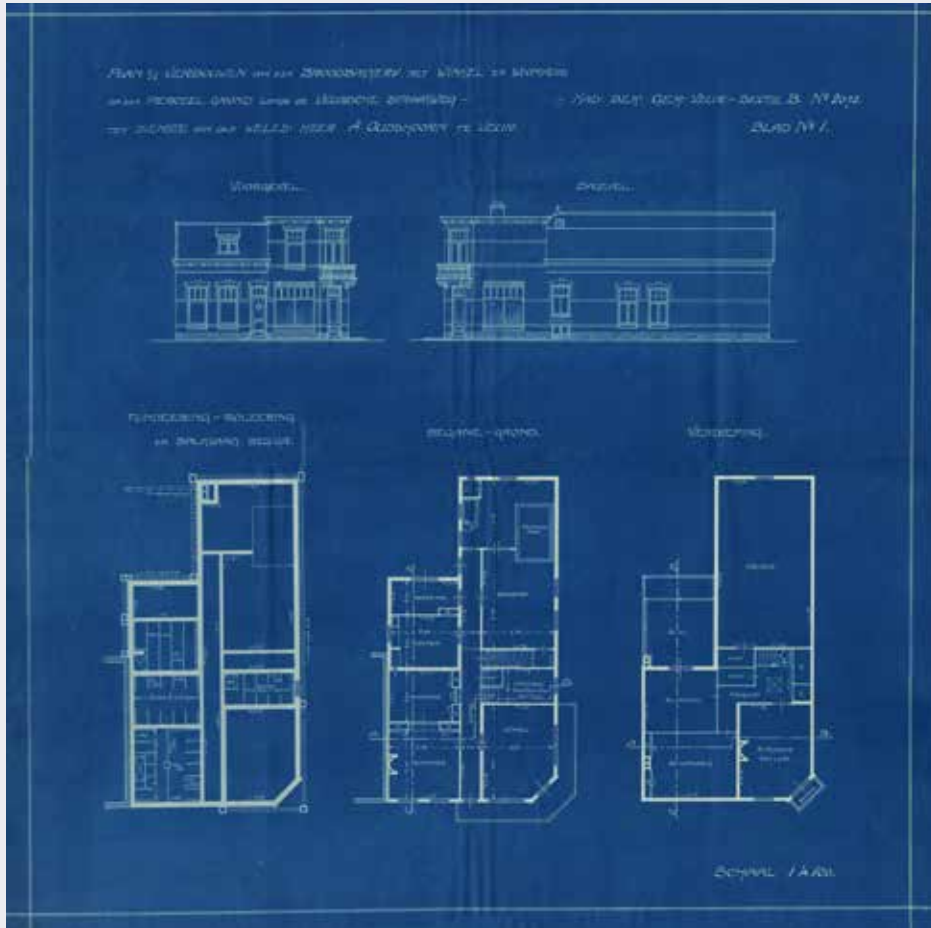
SCHUIJT
BINNENSPECIALIST

BINNENSPECIALIST.NL

Openingsuren
Zondag gesloten
Maandag 13:00 tot 18:00
Dinsdag 09:00 tot 18:00
Woensdag 09:00 tot 18:00
Donderdag 09:00 tot 18:00
Vrijdag 09:00 tot 18:00
Zaterdag 09:00 tot 17:00

Huwelijksakte Adriaan Oudshoorn met Quirina Maria Borst 17 april 1913.
Bron: burgerlijke stand Stompwijk archief 5270-01 akte jaar 1913 No. 9

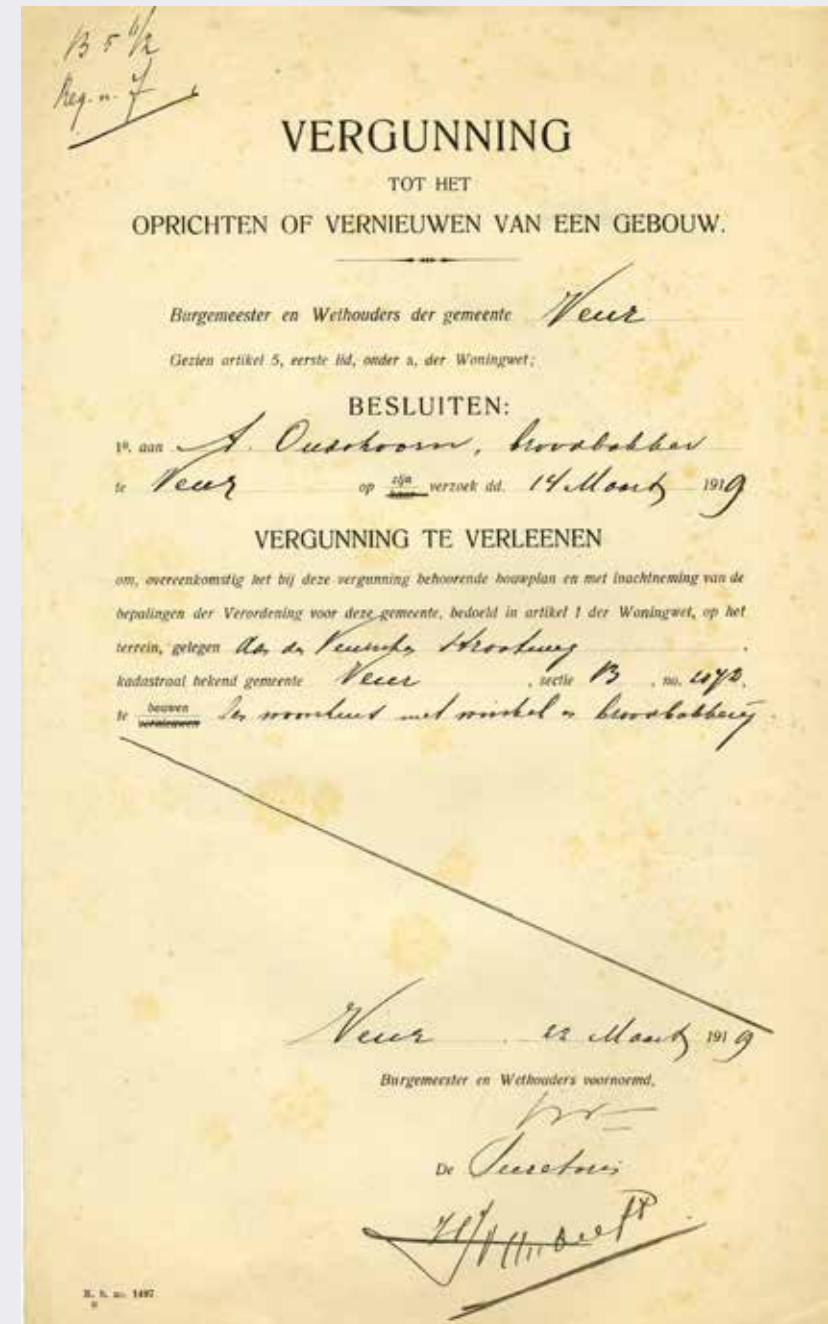
Originele blauwdruk behorende bij de aanvraag tot de bouw in 1919
Bron: bouwarchief gemeente Veur.

op 17 april 1913 te Stompwijk met Quirina Maria Borst (1893-1936). Haar vader, Theodorus Borst, was koopman in boter aan de Stompwijkseweg 104 te Stompwijk.

'MET GEPASTE EERBIED'

Enkele jaren later in 1919, geeft Adriaan Oudshoorn de in Stompwijk wonende

aannemer Antonius Haagen opdracht om voor hem een pand te laten bouwen aan de Veurschestraatweg (nu Koningin Julianaweg). Zoals dit vroeger de gewoonte was, vraagt de aannemer Antonius Haagen 'met gepaste eerbied' toestemming aan het gemeentebestuur van Veur voor de bouw van 'eene bakkerij met winkel en woonhuis.

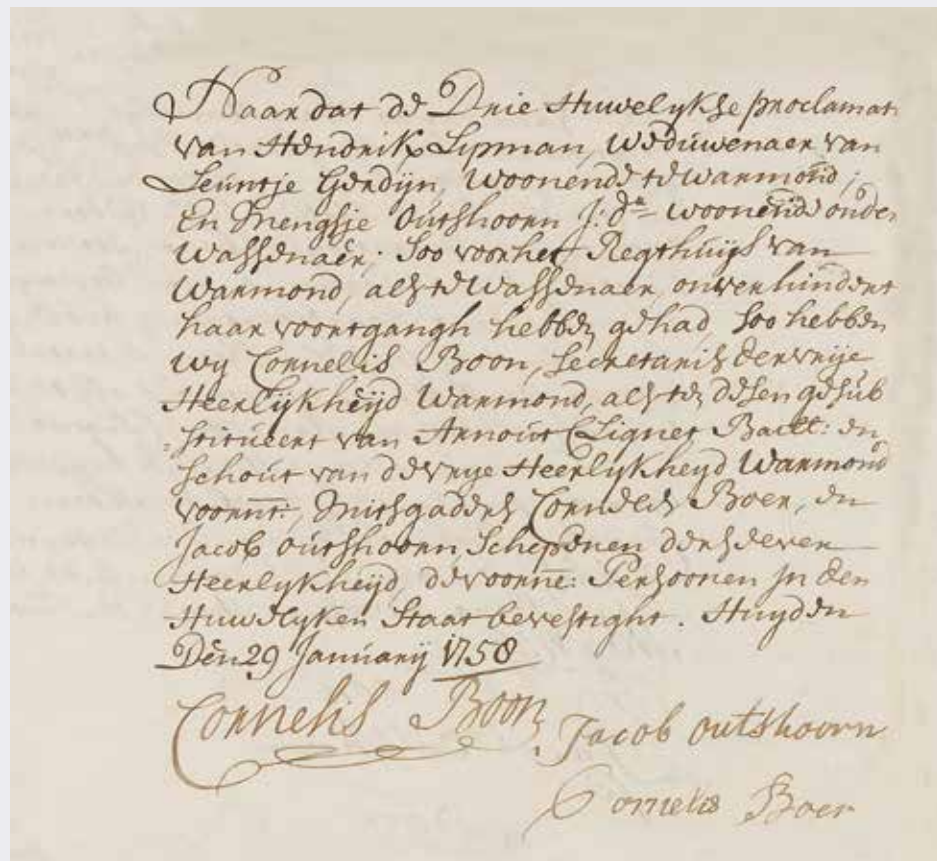
Toestemming bouwvergunning 22 maart 1919. Bron: bouwarchief gemeente Veur

In de perceelsgewijze kadastrale leggers van Veur over de periode van 1916-1970, zien we dat Adriaan Oudshoorn eigenaar is van diverse percelen grond aan de Veursestraatweg (nu dus Koningin Julianaweg). Deze percelen grond, aangeduid met B 2392 t/m 2397 worden omschreven als huis, erf, bakkerij en werkplaats.

Voor 1919 was er op deze locatie al sprake van een bakkerij. Vermoedelijk ging het

hier om een woonhuis, waar het gezin van de bakker woonden, in combinatie met een apart gelegen bakkerij. Achter de woningen van de Koning Julianaweg 32 t/m 44 heeft vele jaren een stenen schuur met schoorsteen gestaan. Het is aannemelijk te veronderstellen, dat dit de originele bakkerij is geweest van Petrus van Veen en Adriaan Oudshoorn. Deze stenen schuur heeft tussen 1947 en 1951 dienstgedaan als aardewerkfabriek 'De Veurse Werkplaatsen' van T.C. de Groot.

Huwelijksakte van Hendrik Lipman en Mengsje Oudshoorn den 29 januarij 1758 Warmond.

Bron: Erfgoed Leiden DTB registers 1719-1811 Warmond

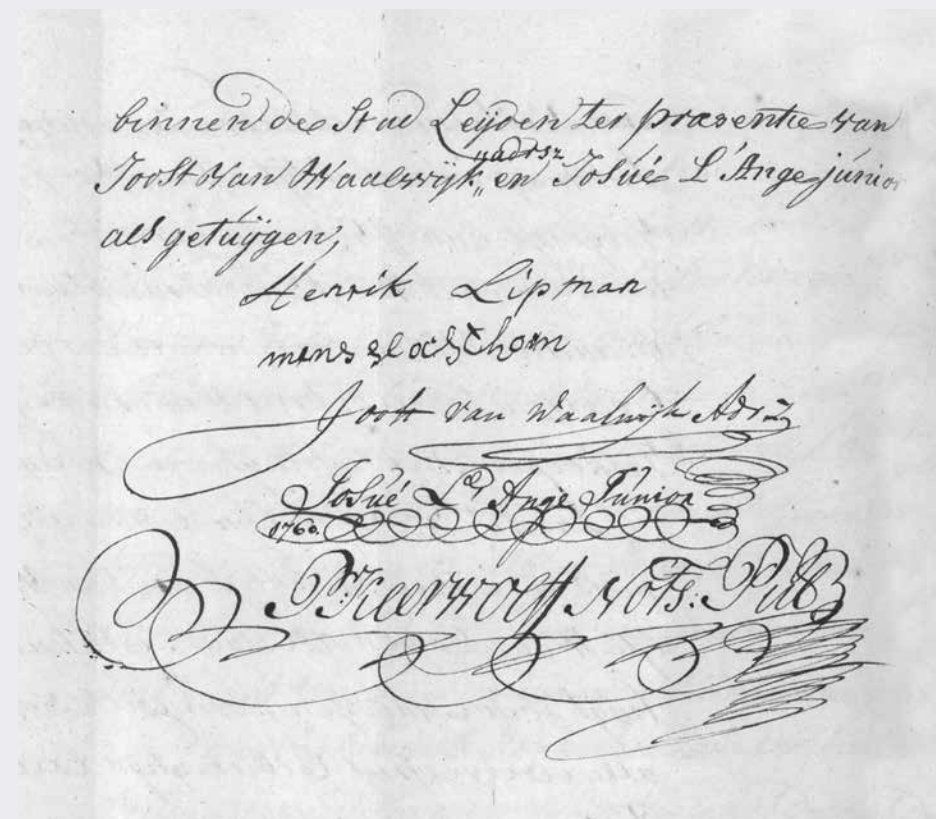
Het te bouwen pand is ruim opgezet. Beneden vinden we een winkelruimte met daarachter de opkamer en de bakkerij. Aan de straatkant bevindt zich nog een deur die toegang geeft tot een lange gang met links de huiskamer, slaapkamer, keuken en een bergplaats. In de ruime huiskamer zien we een schouw. Naast de opkamer is de trap naar de bovenverdieping die biedt via een overloop ruimte aan twee slaapkamers, een zitkamer met toegang tot het balkon en een grote zolder die was gesitueerd boven de bakkerij. De gemeente Veur verleent de aannemer

Antonius Haagen op 22 maart 1919 toestemming tot de bouw.

Op 31 mei 1922 vertrekt het gezin Oudshoorn-Borst naar 's-Gravenhage. Daar wonen zij op verschillende adressen en wordt Adriaan eigenaar van een bakkerij en een koekfabriek.

FAMILIE LIPMAN

Voor de familiegeschiedenis van de familie Lipman, gaan we terug naar het midden van de 18e eeuw en komen uit bij een smederij aan de Dorpstraat 85 in

Laatste blad Notariele akte 6 juli 1760. Bron: Erfgoed Leiden notarieel archief Pieter Keerwolff

Warmond. Hier runt Hendrik Lipman een smederij annex 'smidswinkel'. Hendrik Lipman is de betovergrootvader van Leonardus Lipman, hij zou in 1922 de bakkerij aan de Veursestraatweg van Adriaan Oudshoorn overnemen.

BETOVERGROOTVADER HENDRIK LIPMAN (1722 -1791)

Hendrik Lipman werd in 1721 gedoopt in Wilsveen en trad op 8 jun 1749 in het huwelijk met de uit Wassenaar afkomstige Leuntje Arizdr. Gordijn. Hij was naar verluidt de eerste Lipman die zich vestigde in Warmond. Het gezin krijgt tussen 1752 en 1756 drie kinderen resp. Getrudis, Catharina en Arie Hendrikszn. Na het overlijden van Leuntje Arizdr. Gordijn, huwt Hendrik op 29 januari 1758 met Mengsje (Mensje) Outshoorn. Zij huwen niet voor de kerk maar voor de Schout en Schepenen (het Gerecht) van Warmond.

TESTATEUR EN TESTATRICE

Op 6 juli 1760 gingen Hendrik Lipman en Meijsje Outshoorn naar de in Leiden residerende notaris Pieter van Keerhoff. Zij lieten aldaar in een notariële akte de bepalingen vastleggen over de rol van de testateur en testatrice ten aanzien van hun beider nalatenschap bij overlijden. Onder de voorwaarden, dat alle voorgaande testamenten en codicillen met het ondertekenen van deze akte door beide echtlieden wettelijk gezien ongeldig werden verklaart.

Beide echtlieden Hendrik Lipman en Meijsje Outshoorn hebben deze notariële akte uit 1760 destijds zelf onder-

tekend. Dat burgers in de 18e eeuw kon lezen en schrijven was zeker niet vanzelfsprekend.

Tekst van de registratie: 'is op het kerkhof begraven Hendrik Lipman, een uur klok luiden komt voor de kerk'. Volgens deze registratie kostte de begrafenis van Hendrik Lipman 1 gulden en 4 stuivers. Het luidgeld kwam blijkbaar voor rekening van de kerk. Zijn vrouw Mensje Oudshoorn werd op 21 februari 1803 ook op het kerkhof in Warmond begraven, ook voor haar werd tijdens de uitvaartdienst een uur lang de klok geluid.

OVERGROOTVADER ADRIANUS (ARIE) HENDRIKSZN LIPMAN (1756-1813)

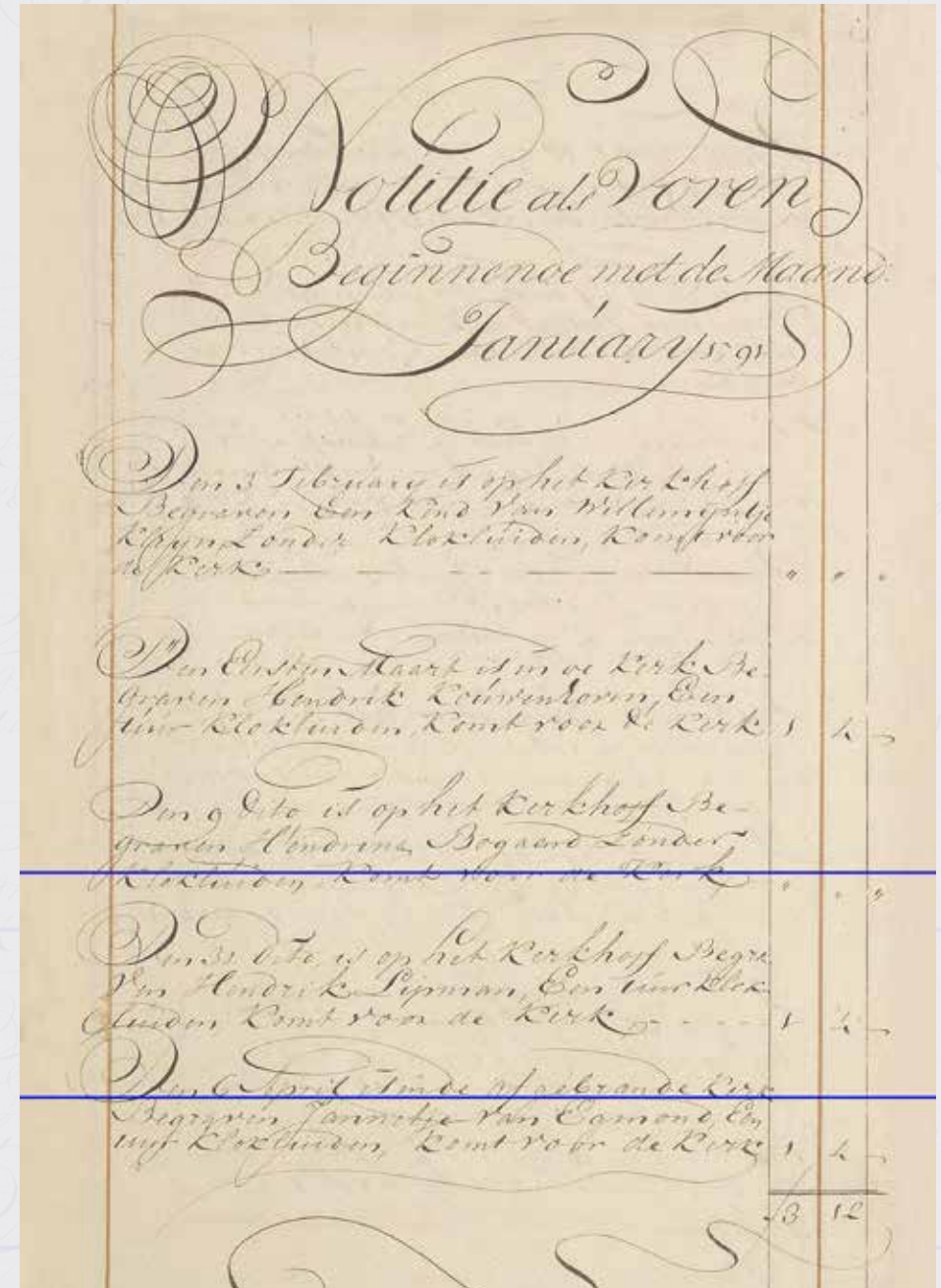
Adrianus (Arie) Hendrikszn. Lipman werd gedoopt op 31 oktober 1756 te Warmond.

Getuigen bij deze doop waren Jacob Arizn. Gordijn en Trijntje Jacobsdr. Dobbe. Hij huwt op 15 februari 1791 voor de kerk te Sassenheim met Cornelia Pijnaker Lijderdorp (1762-1807)

Arie Lipman volgde zijn vader op in de smederij, hij stond ook bekend als ijzerkoopman. De smederij kwam later, via zijn zus Catharina Lipman in handen van zijn nicht Apolonia Schenk.

OPA JOHANNES (JAN) LIPMAN (1799-1873)

Johannes (Jan) wordt geboren op 03 september 1799 te Warmond en zal op 28 januari 1837 te Wateringen in het huwelijk treden met Maria van der Lelij (1807-1882)

Registratie overlijden Hendrik Lipman 31 maart 1791.
Bron: Erfgoed Leiden DTB registers van Warmond

1756 20 juli in Schiedam	Gertrudis <i>pp.</i> Jacob van Leuven en Deltje van Deroelien. <i>St.</i> Hendrik van Leyden en Margje Vanderweide.
16 juli in Warmond	Hubertus <i>pp.</i> Jan Huyberts Boshuyfje en Cornelis Jan van Abelia. <i>St.</i> Margje Munding
18 juli in Schiedam	Joannes <i>pp.</i> Claas Janz vanderweel en Aaltje Claas Bouman. <i>St.</i> Wm Gertje Bouwer en Jannetje Thuisma Bouman.
21 juli in Schiedam	Jacoba <i>pp.</i> Jns Jansz vanderweel en Jannetje Jansz van Jansen. <i>St.</i> Nicolaas vanderweel en Aaltje vanderweel
21 juli in Schiedam	Anna <i>pp.</i> Jan Leendert vanderweel en Jannetje Louise van Doelgeest. <i>St.</i> Hendrik Lijmer en Gertje Hendriks van Sijpeaan
22 aug in Warmond	Leonardus <i>pp.</i> Peter Jans van Daa en Aaltje Gertje van Jansen. <i>St.</i> Wm Leendert vanderplad en Deltje Leendert vanderplad
25 aug in Schiedam	Gertrudis <i>pp.</i> Arie van Noord en Magteld vander plag. <i>St.</i> Evert van Jastel en Aaltje van Jastel
28 Sept in Warmond	Maria <i>pp.</i> Peter de groot en Aaltje Peter de groot <i>St.</i> Jan de groot
17 Sept in Schiedam	Caecilia <i>pp.</i> Janus Hendriks en Jannetje vanderweel <i>St.</i> Arie vanderweel en Caecilia van Beul
28 octob in Warmond	Philippus <i>pp.</i> Leendert van Noor en Marg Jans van Egmond. <i>St.</i> Jh Philip van Noor en Aaltje van Swite
30 octob in Warmond	Cornelius <i>pp.</i> Jan van Rypen en Deltje vanderweel Hoger. <i>St.</i> Jh van Rypen en Gertje vanderweel
19 octob in Schiedam	Nicolaas vulge Claas <i>pp.</i> Silleen Jans vanderweel meer en Aaltje van Jansen. <i>St.</i> Nicolaas vanderweel en Gertje vanderweel
31 octob in Warmond	Adrianus vulge Arie <i>pp.</i> Hendrik Lipman en Leentje Arie Gertje. <i>St.</i> Jans Arie Gertje en Gertje Arie de Oltje
22 Nov in Warmond	Emerentiana vulge Smactje <i>pp.</i> Damsman van Hensbergen en Aaltje vanderweel. <i>St.</i> Jan vanderweel en Margje vanderweel

1791 12 febr	1791 Een getrouwt geweest tussch hlyge met uwer present getrouwt tussch mult
12 okt 12	getrouwt in Warmond met Louisa van Jastel en Jans getje van Noor en tel met Willmijntje van vanderweel en Leendert de groot
12 maart	Balthasar van Jastel met Louisa van Noor en Jans Luis van vanderweel vanderweel met Louisa van de groot van vanderweel tussch tussch tussch in Willmijntje van de groot
12 juni	Silleen Jans vanderweel met Aaltje van Jansen van Jansen
12 sept	Arie Lipman en vanderweel met Louisa vanderweel en Gertje van Jansen
12 okt	getrouwt hennelt hennelt en hennelt met uwer vanderweel en vanderweel tussch
12 okt	1792 getrouwt tussch met Louisa vanderweel van Jansen
12 okt	1792 Een getrouwt geweest tussch met uwer vanderweel vanderweel van Jansen tussch met Louisa
12 okt	Leendert vanderweel van Jansen en vanderweel in Willmijntje van Jansen met Louisa
12 okt	hennelt tussch van de groot en Gertje vanderweel van de groot vanderweel
12 okt	van Jansen vanderweel en Aaltje vanderweel met Louisa van Jansen
12 okt	hennelt vanderweel met Louisa van Jansen tussch vanderweel tussch vanderweel tussch
12 okt	met Louisa vanderweel en Aaltje vanderweel met Louisa vanderweel tussch

Huwelijksakte Adrianus (Arie) Hendrikszn. Lipman en Cornelia Pijnaker van 19 mei 1791. Deze in het Latijn opgestelde akte begint met de woorden 'Coram Multis', wat zoveel betekent als 'in tegenwoordigheid met anderen of ten overstaan van anderen'
Bron: Erfgoed Leiden DTB boek deel 3 periode 1715-1812.

www.destoof.nl
Stompwijkseweg 18c, Leidschendam

sinds 1982

DE StOOFF

meubelmakerij & showroom

o.a. kamers en suite | tafels | wandkasten
TV-/audiomeubels | dressoirs
inloopkasten | linnenkasten

Met liefde gemaakt

Prent 'Gezigt van 't dorp Waatering van binne te zien' rond 1750. Op het (dorps) plein van Waateringen zien we rechts de oude Smidse met travalje. Hierachter staat de Hervormde kerk van Waateringen.

In 1835 begint Joannes (Jan) Lipman een hoefsmederij aan het Plein in de gemeente Waateringen, hij kocht deze smidse destijds voor de som van ruim 3.000 gulden. Het gezin woonden in Wijk A op No.15. Na 1847 is Johannes meester-smid van beroep.

De smederij op het Plein kent een lange geschiedenis, getuige een koopakte uit het jaar 1630. In het jaar 1750 wordt de smederij met kerk en omliggende bebouwing vastgelegd door de bekende etser en schilder Paulus Constantijn la Fargue.

In het gezin Lipman-van der Lelij werden tussen 1837 en 1847 vijf kinderen gebo-

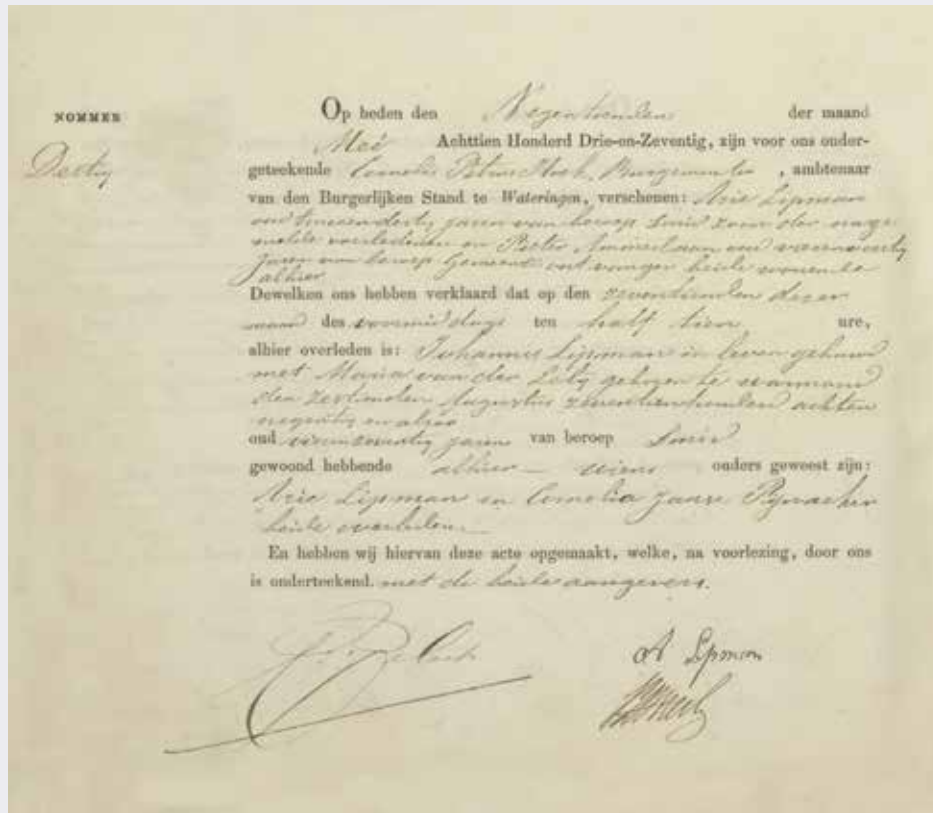
ren: Cornelia (1837), Adrianus Bartholomeus (1840), Adrianus Johannes (1841), Leonardus Martinus (1843) en Maria Adriana (1847).

VADER: ADRIANUS BARTHOLEUS LIPMAN (1840-1914)

Adrianus Bartholomeus Lipman wordt op 10 augustus 1840 te Waateringen geboren en zal op 23 januari 1874 te Waateringen in het huwelijk treden met Maria (Johanna) Ammerlaan 1853.

Een jaar voor zijn huwelijk met Maria Johanna Ammerlaan komt zijn vader Johannes (Jan) Lipman in 1873 te overlijden. Adrianus Bartholomeus wordt nu eigenaar van de smederij. Het gezin

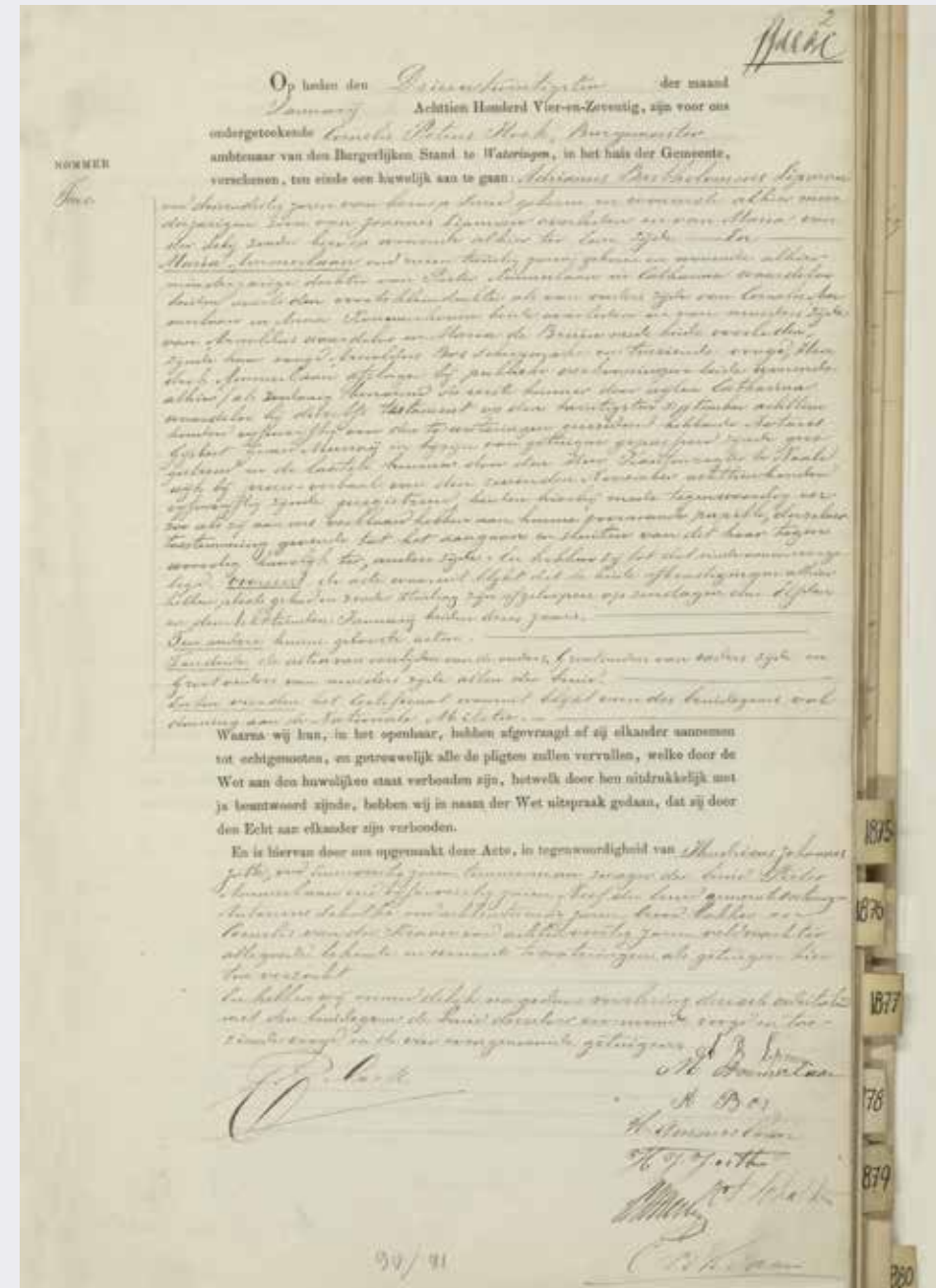
Akte overlijden Johannes Lipman op heden den 19e mei 1873 te Wateringen.
Bron: Erfgoed Westland.

van Adrianus Bartholomeus Lipman en Maria Ammerlaan krijgt tussen 1874 en 1893 in Wateringen zeven zonen en vier dochters: Johannes Petrus, Catharina Maria, Adrianus Arnoldus, Johanna Alida, Petrus Johannes, twee dochters met de naam Maria Anna, Petrus Henricus, Leonardus Johannes, Johannes Adrianus en Hendrikus Johannes.

Tussen 19 april 1885 en 23 maart 1886 zullen drie van hun kinderen op zeer jonge leeftijd komen te overlijden. Op 18 maart 1891 verliest dit gezin ook nog

hun 15-jarige dochter Catharina Maria. De emotionele impact van het overlijden van deze vier jonge kinderen in het gezin zal enorm zijn geweest.

Vermoedelijk nam aan het eind van de 19e eeuw de zoon Adrianus Arnoldus (1877-1947) de smederij van zijn vader Adrianus Bartholomeus over. De oudste zoon uit het gezin Johannes Petrus (1874-1942) zou later naar Voorburg verhuizen en nam in 1913 samen met zijn vrouw Cornelia Philemina Verlaan de smederij van Van Deursen aan de Herenstraat 16b

Huwelijksakte Adrianus Bartholomeus Lipman en Maria Johanna Ammerlaan
23 januari 1874 Wateringen. Bron: Erfgoed Wateringen Burgerlijke stand.

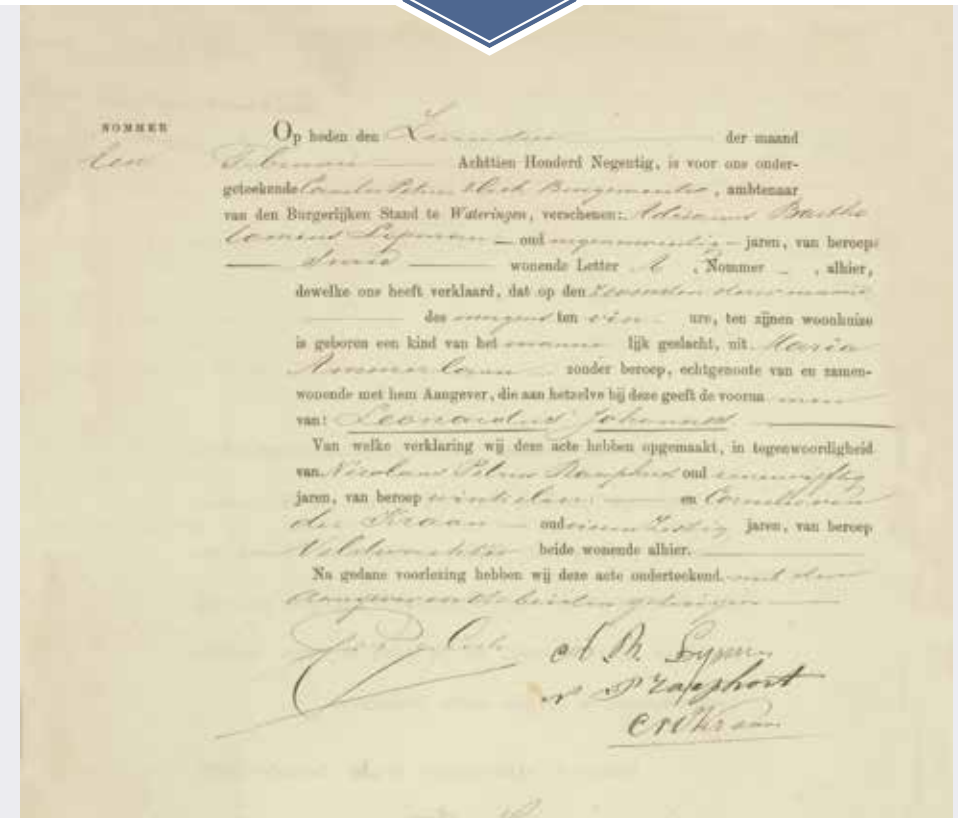
De smidse met travalje van de familie Lipman aan het Plein in Waring, datering eind 19e eeuw. De smidse is na 150 jaar nog precies op dezelfde plek aan het Plein in Wateringen. In de deuropening staat twee vrouwen, de vrouw links is waarschijnlijk Maria (Johanna) Ammerlaan, de man zittend voor haar is haar man Adrianus Bartholomeus Lipman.. Bron: Erfgoed Wateringen

over. Hun enige dochter Maria Johanna Okkerman-Lipman zou de eerste vrouwelijke gasfitter van Nederland worden. Zijn jongere broer Petrus Henricus (1887-1973) zou na een door hem opgezette fietshandel, de oprichter worden van het vervoersbedrijf VIOS. Deze bedrijfsnaam staat voor Vooruitgang Is Ons Streven. Rond 1911 besteedde hij ook aandacht aan de ontwikkeling van de 'stoomfiets'. In 1916 verscheen de bedrijfsnaam VIOS voor het eerst op de gevel van hun bedrijf in de Kerklaan in Wateringen. VIOS werd voor de Tweede Wereldoorlog het grootste busbedrijf voor streekvervoer en is nu nog actief als touringcarbedrijf.

LEONARDUS JOHANNES LIPMAN 1890-1951 (OPRICHTER BAKKERIJ)

'Op den zevenden dezer maand februari 1890 wordt des 's morgens ten vier ure Leonardus Johannes Lipman te Wateringen geboren.'

De aangifte van geboorte wordt bij de Burgerlijke stand gedaan door zijn vader Adrianus Bartholomeus. De lokale veldwachter Cornelis van der Kraan was getuige bij deze geboorteaangifte. Leonardus Johannes huwt op 22 mei 1922 te Wateringen met Helena Maria Apolonia Luijten (1900-1974).

Geboorteaakte van Leonardus Johannes Lipman 7 februari 1890 te Wateringen. Bron: burgerlijke stand gemeente Wateringen

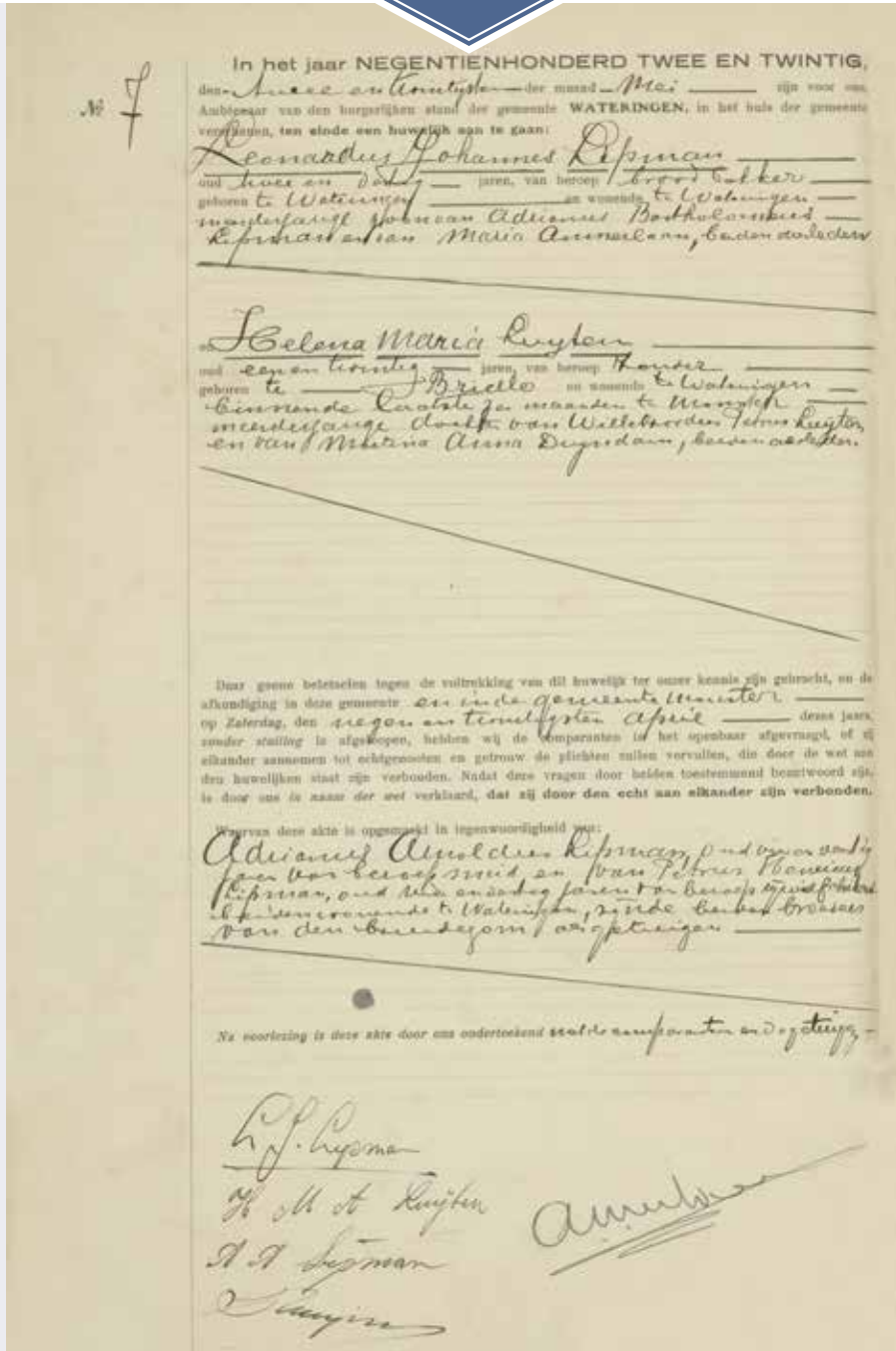

Advertentie Gemeentegids Leidschendam 1936 L.J. Lipman. Bron: archiefcollectie Idsard Bosman

Advertentie Katholieke Gids in 1954 Lipman. Bron: archiefcollectie Idsard Bosman

Huwelijksakte Leonardus Johannes Lipman met Helena Maria Luyten 22 mei 1922 te Wateringen.
Bron: burgerlijke stand gemeente Wateringen. In de akte staat dat Leonardus broodbakker is van beroep.

Bakkerij Lipman aan de Koning Julianaweg 22 -24 in 1955.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg

Enkele weken na hun huwelijk laten Leonardus Johannes Lipman en Helena Maria Luyten zich vanuit Wageningen op 7 juni 1922 inschrijven in het bevolkingsregister van Veur. Zij staan ingeschreven op het adres Veursestraatweg 60 / Prinses Julianaweg 22-24. Het gezin Lipman – Luyten krijgt tussen maart 1923 en augustus 1939 tien kinderen, waarvan 6 dochters en 4 zoons.

Vermoedelijk neemt Adrianus (Aad) Johannes Lipman begin jaren 50 de bakkerij van zijn vader Leonardus Johannes over.

SLOOPHAMER

In 1968 worden er plannen ontwikkeld voor de reconstructie van de Koningin Julianaweg en de aanleg van de J.S. Bachlaan tussen de Koning Julianaweg en de Oude Trambaan. Om dit traject mogelijk te maken moeten de percelen aan de Koningin Julianaweg 32 t/m 40 worden gesloopt. Maar ook het iets dichterbij de Damlaan gelegen speelgoedparadijs 'magazijn Succes' valt uiteindelijk, door een vonnis van de Haagse kantonrechter, ten prooi aan de slopershamer. Het pand van speelgoedmagazijn Succes moet uiterlijk 9 december 1968 zijn ontruimd.

Achterzijde van de woningen aan de Koningin Julianaweg 30-36 magazijn Succes en bakkerij Lipman gezien vanaf de voormalige trambaan. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg

De J.S. Bachlaan gezien vanaf de Oude Trambaan naar de Koningin Julianaweg met links de voormalige openbare lagere school van Veur later MULO en jeugdgebouw de Sater. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

LEIDSCHENDAM BREEKT DOOR

• De reconstructie van de voormalige trambaan in Leidschendam en de daarmee gepaard gaande werken, vorderen snel. Gisteren kon „Succes“, het huis van de speelgoedtreinen, tegen de vlakte worden getrokken. Het ging niet zoor snel, maar met de „succes-wens“ nog op de gevel, slaagden de mannen van gemeentewerken in hun pogingen.

De verbinding van de weg op de voormalige trambaan tegenover de Rijnlandstraat, naar de St.-Jozefstraat is hiermee vrijgekomen. Medio maart boopt gemeentewerken het deel van de trambaan van Voorburg naar de nieuwe doorbraak naar de St.-Jozefstraat voor het verkeer vrij te geven. De rest, tot het park Rozenburg, zou vóór de bouwvakvakantie gereed kunnen zijn. Het verkeer van Voorburg wordt tijdelijk in één richting over de weg op de trambaan, via de nieuwe verbinding naar Voorschoten geleid. Na de voltooiing van de hele reconstructie wordt over het hele traject éénrichtingsverkeer ingesteld. Foto: De speelgoedwinkel „Succes“ aan de Voorburgseweg is — met succes — tegen de grond getrokken. De doorbraak van de trambaan naar de St.-Jozefstraat is gemaakt.

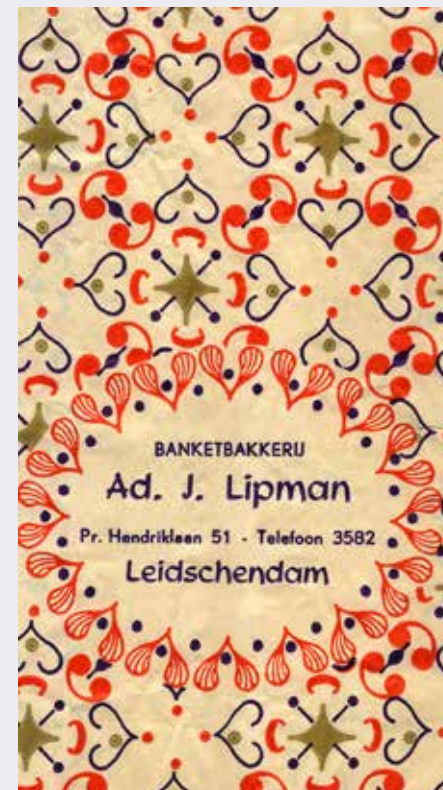
Krantenartikel eind 1968.

Krantencollectie Idsard Bosman

De bakkerij Lipman wordt gesloopt, maar het bedrijf wordt voortgezet aan de Prins Hendriklaan 51, tot 1970 als Adrianus (Aad) overlijdt.

In 1969 is de verbindingsweg tussen de Koningin Julianaweg en de Oude Trambaan gerealiseerd compleet met busbaan en halte voor de NZH-bus 48

Idsard Bosman

Verpakking banketbakkerij van Adrianus Johannes Lipman op de Prins Hendriklaan 51 te Leidschendam. Datering vermoedelijk eind jaren 60. Bron: archiefcollectie Idsard Bosman

ZWART & PARTNERS

Zwart & Partners Network Notarissen
Van Ruysdaellaan 41
2264 TK Leidschendam-Voorburg

T (070) 320 05 00
kantoor@zpnn.nl
www.zpnn.nl

OK2PRESS

HUISSTIJLEN • PRE-PRESS • DRUKWERK

070 413 00 30 | WWW.OK2PRESS.NL

HERBERG 'T EILAND 1653 -1870

- ÉÉN VAN DE OUDSTE HERBERGEN VAN VEUR-

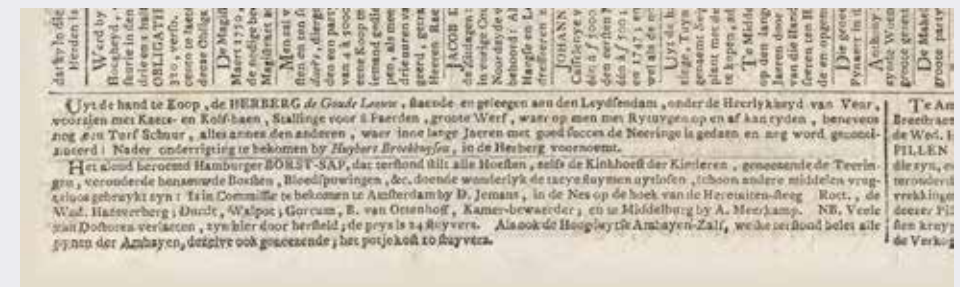
Er waren vele herbergen rond en om den Leytsche Dam, met name vanaf de 17e eeuw. Zij waren voor hun bron van inkomsten afhankelijk van de klandizie van de vele reizigers die gebruik maakten van de trekvaartverbinding tussen Leiden en Delft. Bekende herbergen waren onder meer: de 'Stad Amsterdam', de 'vier Heemskinderen', 'de Admiralen Tromp en de Ruyter' en 'de Zwaan'. Maar wellicht ook minder bekende pleisterplaatsen van latere datum zoals Herberg 'de Gouden Leeuw'. De verkoop van deze herberg kunnen we teruglezen in een krantenartikel in de 's Gravenhaegsche Courant van 27 maart 1750.

schuur, alles annex den anderen, waer inne lange Jaeren met goed succes de Neeringe is gedaen en nog wordt gecontinueerd. Nader onderigting te bekomen by Huybert Broekhuysen in de Herberg voornoemt'

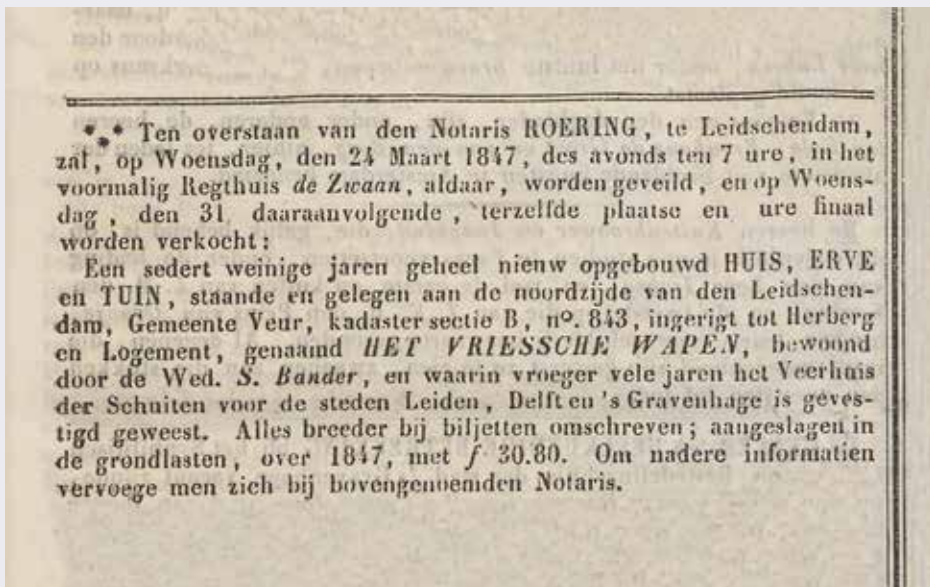
Deze verkoop had blijkbaar enig haast, want de bovenstaande advertentie stond achtereenvolgens op 6 maart, 11 maart, 13 maart, 20 maart, 25 maart, en 27 maart 1750 in deze krant vermeld. De herberg, geleegeen aen den Leydsendam onder de Heerlykheid van Veur, was ooit gesitueerd op de plek waar nu het pand Sluis-kant 25 staat.

'Uyt de hand te Koop, de Herberg de Goude Leeuw, staende en geleegeen aen den Leydsendam, onder de Heerlykheid van Veur voorzien van Kaets en Kolfbaen, Stallinge voor 8 paerden, groote Werf, waer op men met Rytuygen op en af kan ryden, benevens nog een Turf

Aan de noordzijde van den Leytschen-dam was medio 19e eeuw aan de Sluis-kant het logement annex herberg 'Het Vriessche Wapen' gevestigd. Deze herberg was eigendom van het echtpaar Sibebe Lambertus Bander en Catharina van Olffen.

Advertentie voor de verkoop van de herberg de Goude Leeuw. Bron: Delpher.nl

Krantenknipsel Dagblad van 's Gravenhage 26 maart 1847. Bron: Delpher.nl

Detail Kaart A-4192 Hoogheemraadschap Rijnland uit 1615. In het blauwe kader op deze kaart uit 1615 zien we een 'viertal huysinge langs de Vliet', waarvan Cornelis Willemzn. Backers naar alle waarschijnlijkheid de eigenaar is geweest. De huisjes zouden naderhand plaatsmaken voor de vermaarde herberg 't Eiland. Bron: Hoogheemraadschap van Rijnland.

Als haar man Sibebe Lambertus Bander in 1840 te Veur op 64-jarige leeftijd komt te overlijden, ziet Catharina achterblijvend met een kinderrijk gezin, zich een aantal jaren later gedwongen om de herberg te verkopen.

Aan de hand van een kadastrale kaart uit 1819 en een foto uit 1880 zouden we dit etablissement kunnen situeren op de plek waar ooit het 'Haagsche Veerhuis' stond. In de huidige situatie zou dit nu bij benadering op de locatie van restaurant Fratelli aan de Sluiskant 17 moeten zijn.

Voor de oudste herberg welke Veur ooit heeft gekend, gaan we terug naar het prille begin van de 17e eeuw.

Op 4 juni 1651 verkoopt Cornelis Willemszn Backer huis en erf aan de kleermaker Jan Arenszn van het Zuydlant. Een aantal jaren later, op 11 mei 1653 zien we Dirck Maertenszn van Noort als eigenaar. Hij betaalde bij overdracht van dit bezit 209 Caroli guldens aan de vorige eigenaar Jan Arenszn. van het Zuydlant. Dirck Maertenszn. Van Noort heeft hier destijds de herberg 't Eiland gesticht.

Op 25 november 1689 verkopen de erfgenamen van Van Noort het bezit voor 3.505 gulden aan Ary Pieterzn van Meurs. Naast deze koopsom moest Van Meurs ook zeven gulden en vijf stuivers erfpacht betalen aan 't Cappittel ten Hogelande te Leyden (de Hooglandse kerk van Leiden). Hieruit kunnen we opmaken, dat Ary Pieterzn van Meurs de erfpachter van

de grond was en dat de Hooglandse kerk te Leiden de erfverpachter (de eigenaar) was.

Van Meurs kon niet voldoen aan de vraagprijs, en moest 1.400 gulden lenen bij Johan Gijs. Deze Johan Gijs was werkzaam als bestuursfunctionaris en had als taak het handhaven van de openbare orde, wetgeving en rechtspraak. Men kon blijkbaar ook geld bij hem lenen.

Dit is enigszins opmerkelijk, want in de 17e eeuw bestonden er al banken. De voorloper van de Nederlandse bank, de Amsterdamse Wisselbank, werd in 1609 opgericht. Maar het was zeker in de 17e eeuw niet ongebruikelijk om geld bij familieleden of particulieren te lenen.

Op 28 december 1694 verkoopt Ary Pieterszn van Meurs zijn bezit aan Claes van der Hoeve. Laatstgenoemde betaalde 2.825 gulden. Ary Pieterszn van Meurs verloor met deze verkooptransactie dus 680 gulden. De verkoop werd in 1694 als volgt beschreven: 'een groot, ruym hegt sterke gebouwde, vermaerde neringrijke Herberghe, mitsgaders een stal, binnen en buyten kaatsbaen, een kegelbaen, bleykvelt*, twee tuynen, een schuyr en een groote werff daeragter staende'.

*bleykvelt: men ontdekte al vrij vroeg dat zonlicht de was kon bleken. De (linnen) was werd na het wassen op een kort gemaaid grasveld (bleekveld) gelegd en kon zo door het zonlicht gebleekt worden. Pas aan het einde van de 18e eeuw werd voor het bleken chloor gebruikt.

J. Maertensz

Francois Pajntz Bailliuw en Schout Willem Janse Coesvelt en Jacob Sterrevelt Schepenen

... van Noort en Ary Pieterszn. van Meurs, gedateerd 25 november 1689.

Pajntz

Jacob Sterrevelt

Willem Janse Coesvelt

1689

Charter met betrekking tot de verkoop tussen de erfgenamen van Dirck Maartenszn van Noort en Ary Pieterszn. van Meurs, gedateerd 25 november 1689. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

1714. Juni 26.
 Baljuw en schepenen van de
 Vrije Heerlijkheid van Veur verklaren
 dat de verkoopheest plaats gehad van
 een grote herberg, stal, kaatsbaan, kegel-
 baan enz. aan de N. zijde van de Leydsedam
 door Aaltje Wolpherts v. Leeuwen weduwe van
 Claes v. d. Hoeve aan Wolphert v. d. Hoeve.

Bevestiging door Baljuw en schepenen van de aankoop 26 juni 1714.
 Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

HIER UW
 ADVERTENTIE?

Vraag naar de mogelijkheden!
 info@erfgoedleidschendam.nl

Achterzijde van de 'charter' den 26 juni 1714. Links op de charter zien we de tekst: opdracht van't regthuis van Veur aan Wvd Hoeve. Rechts zien we de tekst: Opdr. Aan Wolphert van d. Hoeven Van 't Rechthuijs binnen Veur. den 26 juni 1714.
 Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

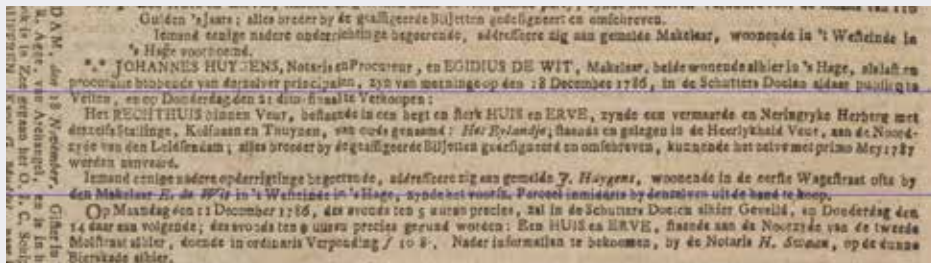

Komende vanuit Leyden zien we geheel rechts Herberg 't Eiland met de scheepsmakerij. Tekenning P.C. la Farque 1750. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

De herberg was een plek van vertier en vermaak, maar diende ook als 'rechtshuis'. De schouten en schepenen van Veur kwamen hier bijeen om een oordeel te geven over civiele zaken en lichtere vergrijpen te vonnissen.

Na het overlijden van Claes van der Hoeve kwam via zijn vrouw Aaltje Wolpherts van Leeuwen het bezit in handen van hun zoon Wolphert van der Hoeve.

Op 10 mei 1751 verkoopt Neeltje van Deventer, de weduwe van Wolphert van der Hoeve, de herberg voor 6.200 gulden aan Martinus Hecker. De herberg is bijna zestig jaar familiebezit geweest, dit heeft met name tussen 1714 en 1751 geresulteerd in een zeer vermaarde neringrijke herberg. In 1694 door haar schoonvader Claes van der Hoeve gekocht voor 2.850 gulden, heeft Neeltje van Deventer bij deze verkoop een winst behaald van 3.375,00 gulden.

Krantenartikel 's Gravenhaegsche Courant 20 november 1786. Bron: Delpher.nl

'Het RECHTHUIS binnen Veur, bestaande in een hegt en sterk HUIS en ERVE, zynde een vermaarde en Neringryke Herberg met deszelfs Stallinge, Kolfbaan en Thuynen, van ouds genaamd: Het Eylandje, staande en gelegen in de Heerlykheid Veur, aan de Noord-zyde van den Leidendam; alles breeeder by de geassigeeerde Biljetten gedesigneerd en omschreven, kunnende het zelve met primo mei 1787 werden aanvaard'.

CHARTER 2 JANUARI 1787

De koopovereenkomst werd vastgelegd in een charter op 2 januari 1787 (zie pagina 66 en 67):

Wij Adrianus Boers, baljuw en schout, Anthonij La Peer en Cornelis van den Hoek Scheepenen der vrije heerlijkheid van Veur, oirconden dat voor ons gekomen ende verscheenen zijn Johannes Heij (notaris en procureur) en Egidius de Wit, makelaar beide wonende in 's Hage in qualiteit als last en procuratie hebbende van Bartholomeus van Ulden (verkopende partij) zijde de voorzijde procuratie op den 10 november 1786 voor den notaris Engelbertus Bernardus ten Dalen zekere getuigen in 's Gravenhage gepasseer, ons verdoond en voorgelezen mitsgarders ten Prothocolle geregistreerd Derwelken verklaarden in bovengenoemde qualiteit na publike opveiling in de Schuitten Doele in 's Gravenhage verkogt te hebben en nu bij deeze wel en wettelijk te cedeeren, transporteeren en op te draagen aan ende ten behoeve van den Heere Willem Hendrik Naber (kopen-de partij) wonende in 's Gravenhage, alhier present de koop accepteerende.

"een hegt en sterk huys en erve zijnde een vermaarde en neeringrijke herberg met deselve stallinge, kolfbaan, tuijnen, schuur en verdere getimmerde, mitsgaarders een groote werf daar aan groot ofte verongeldende voor een Hondert en vijftig roden, staande ende geleegen in deeze Heerlijheid aan de Noordzijde van den Leijdschendam, belent ten oosten Jacob van der Hooff, ten zuiden de Vliet, ten westen het Eijlandt en Jan Joseph Dijkman, en ten noorden de Roomsche Catholijque gemeente van Veur, en dat zodanig als het zelve tegenwoordig getimmerd ende gemaakte staat gebruikt ende gewoond werd, met alle het geene aard en nagelvast is, de verkoopers in hunne qualiteit toe behoorende en verder niet zijnde belast met twee erfpachten te saamen zeeven gulden en vijf stuijvers 's jaars aankomen 't Capittel den Hoogen Lande tot Leijden verschijnende jaarlijks kersavondt, gedoogd en de alleen van 't verdere de hypothecatie.

Wijders met conditie dat de scheepsmakerije van Cornelis van den Hoek het huys van denzelven Cornelis van den Hoek door hem gekogt van de weduwe Hekkers, ent huys van Jacob van der Hooff hebben een zij uijt en overpadt over de Vriesse kaaij mitsgarders dat de Steeden van Leijden en Delft hebben gelijke vrije overpad bij de platisige en 't erf, en de voorbij het verkogte tot de eerste sloot toe als van oudsen op de conditien breder vermeld bij de laatste opdrachtbrief van dato den 26 april 1781, waar toe ten deezen word gepaseerd. Zijnde voorts vrij en onbelast, niets op het zelve meer

staande dan den Heer z'n Recht, wijders met zodanige voor en na deelige condities, servituyten en de waringen als begrepen ende verhaald zouden mogen staan in de respectieve oude waarbrieven ofte andere bescheijden die daar van zouden mogen weezen, Naar de welke den kooper hen zal hebbe te reguleeren, beloovende zij compareanten dat des selfve principaal het voorzijdse verkogte zal zij vrijen en de waren onder verband wel ende zodanig als recht is, eindelijk bekend en zij comparanten in qualiteit voorzijde ten zaake deezer transporte en overgifte al welende ten volle voldaan en betaald te zijn, den laatste penning den eersten ende dat met dat met een somma van neegen Duijzend vijfhonderd

gulden weegens de kooppenningen en vier hondert en vijf en seeventigh gulden boven het bedongen rantsoen tot eene stuijver per gulden.

Dit alles ter goeder trouwe: desten oirconde soo hebbe ik Bailliuw en schout voor noemt deze ten versoeke van de comparanten met het zegel dezer Heerlijkckheid bezegelt, en de benefens de voorschreeve scheepenen zoo ten Prothocolle als onder de plicque geteekend deezen 2 januarij 1787

Geteekend Boers, Anthonie La Peer, Cornelis van den Hoek, kennisse van mij secretaris.

Advertentie Rotterdamse Courant den 28 juny 1796. Bron: Delpher.nl.

Het document noemen we een charter. Dit is een met de hand op perkament (gedroogde dierenhuid van kalf of geit) uitgeschreven afspraak tussen meerdere handelende partijen, vaak voorzien van één of meerdere zegels. Voor het laten opschrijven van de betreffende handeling moest worden betaald. Dit bedrag zien we links onder terug op het charter bij het woord Latijnse woord solvit. Wat zoveel betekent als 'heeft betaald'.

Er is hier qua kosten sprake van de 40e penning en een Tiende verhooging. De gespecificeerde kosten voor het opma-

ken van deze charter bedroegen destijds 278 gulden 25 stuivers en 16 penning. Bij elkaar opgeteld 279 gulden en 6 stuivers. De 40e penning kan worden gezien als een voorloper op onze huidige overdrachtsbelasting.

Niet alleen passanten maakten gebruik van deze herberg, maar ook de municipaliteit (dorpsraden) wisten de herberg 't Eiland zeker te vinden. Uit het jaar 1795 zijn enkele rekeningen en bestellingen bewaard gebleven. Behalve koffie en thee, bier en wijn zien we ook vaak een 'morgendrank' (een opkikkertje voor bij

Detail uit het Minuutplan van 1819, sectie FH Leidschendam/ Stompwijk. Het minuutplan geeft ons een mooi beeld van het huidige sluisgebied van rond 1819 en de ligging van de Herberg 't Eiland met zijn kaets en kolfbanen en uitgestrekte tuinen. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

'Gezigt op Leidschendam gezien vanuit Leiden' met in het midden de herberg het Eiland en de toren van de RK kerk in de Damstraat uit 1840. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

het ontbijt of de lunch); dit drankje blijkt gewoon jenever of brandewijn te zijn geweest.

De leden van de Brandspuit en de Kroosheemraden kwamen vaak in deze herberg, zo blijkt ook uit hun rekening. Er werd door hen smakelijk getafeld. De rekening van beide groepen ieder bestaande uit acht mannen, vermeldt op de rekening o.a. acht flessen wijn, welke één gulden per fles kostten. De totale rekening voor hun verblijf kwam per groep gemiddeld uit op 25 gulden. De kamerhuur voor het dorpsbestuur bedroeg drie gulden en zes stuivers per maand.

Op 30 juni 1796 komt de herberg via de erfgenamen Willem Hendrik Naber en

zijn vrouw Fenna Gesyna Boom in handen van Leendert van Unen. Hij laat in de Rotterdamsche Courant een advertentie plaatsen waarin hij zichzelf met de volgende woorden aanbeveelt:

'Den Burger Leendert van Unen, door aankoop eigenaar en bewoonder geworden zynde van de van ouds vermaande en welgelegen Herberg, genaamd Het Eiland, aan de Leidschendam, onder den Ambagte van Veur, recommandeert zich in een yders gunst, zoo in het geven van maaltyden en het houden van Logement als andersints, met belofte van een prompte en civiele bediening.'

Tussen 1800 en 1849 zou de herberg 't Eiland nog vier keer van eigenaar wisse-

Voorstelling uitspanning de herberg 't Eiland. Bron: Op deze prent zien we geheel rechts de korenmolen 't Hert en de brug over de Smidsloot en links de herberg 't Eiland met de opstellen. Collectie Museum Swaensteyn Voorburg.

len. In 1850 komt de herberg in handen van de Delftse burgemeester Willem Lodewijk van Berckel. Hij stelde de koetsier Ignatius Schoenzetter als pachter aan, die later werd opgevolgd door Cornelius van Haastrecht en zijn vrouw Maria Vermeulen.

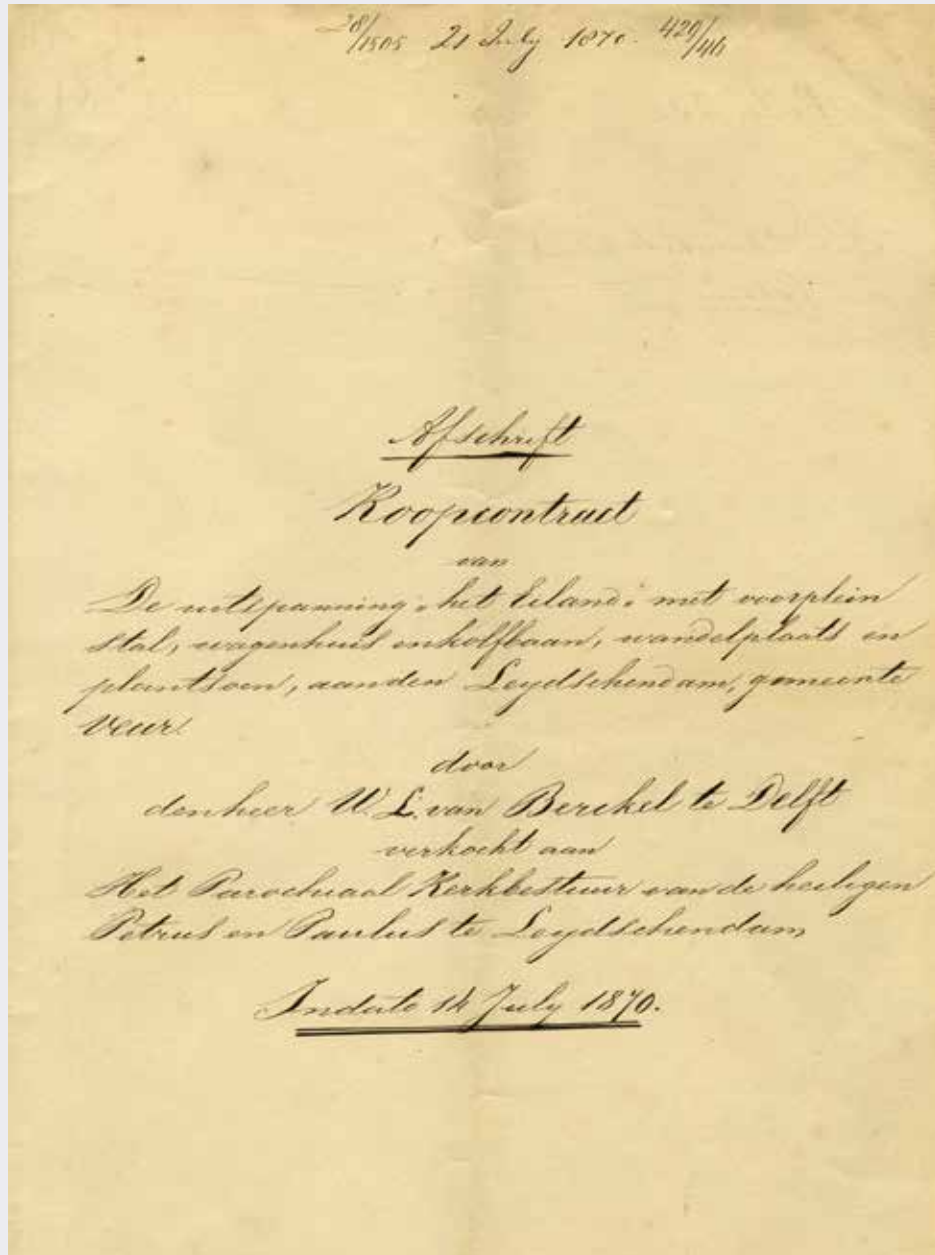
Willem Lodewijk van Berckel kwam uit een voorstaande familie. Zijn vader Henricus van Berckel was naast de eigenaar van de distilleerderij De Papagaai in Delft ook advocaat, en tussen 1840 en 1848 burgemeester van Delft. In het Algemeen Dagblad van 25 juli 1859 lezen we de volgende passage over de Herberg 't Eiland. 's Gravenhage, 23 julij, woensdag vierde de onderofficiers vereeniging der schutterij, de oefenschool alhier, het feest van

haar elfjarig bestaan, door het doen van eene journée door het Westland en het gebruiken van het diner aan den uitspanning het Eiland aan den Leidschendam.

In 1870 wordt de herberg gedeeltelijk door brand verwoest. Van Berckel wil niet meer aan herbouw denken en verkoopt op 14 juni van datzelfde jaar zijn grondbezit voor drieduizend en vijftig gulden aan de Rooms Katholieke kerk van Veur. Voor hen een 'godsgeschenk' want de kerk in de Kerkstraat is al jaren veel te klein en aan vernieuwing toe.

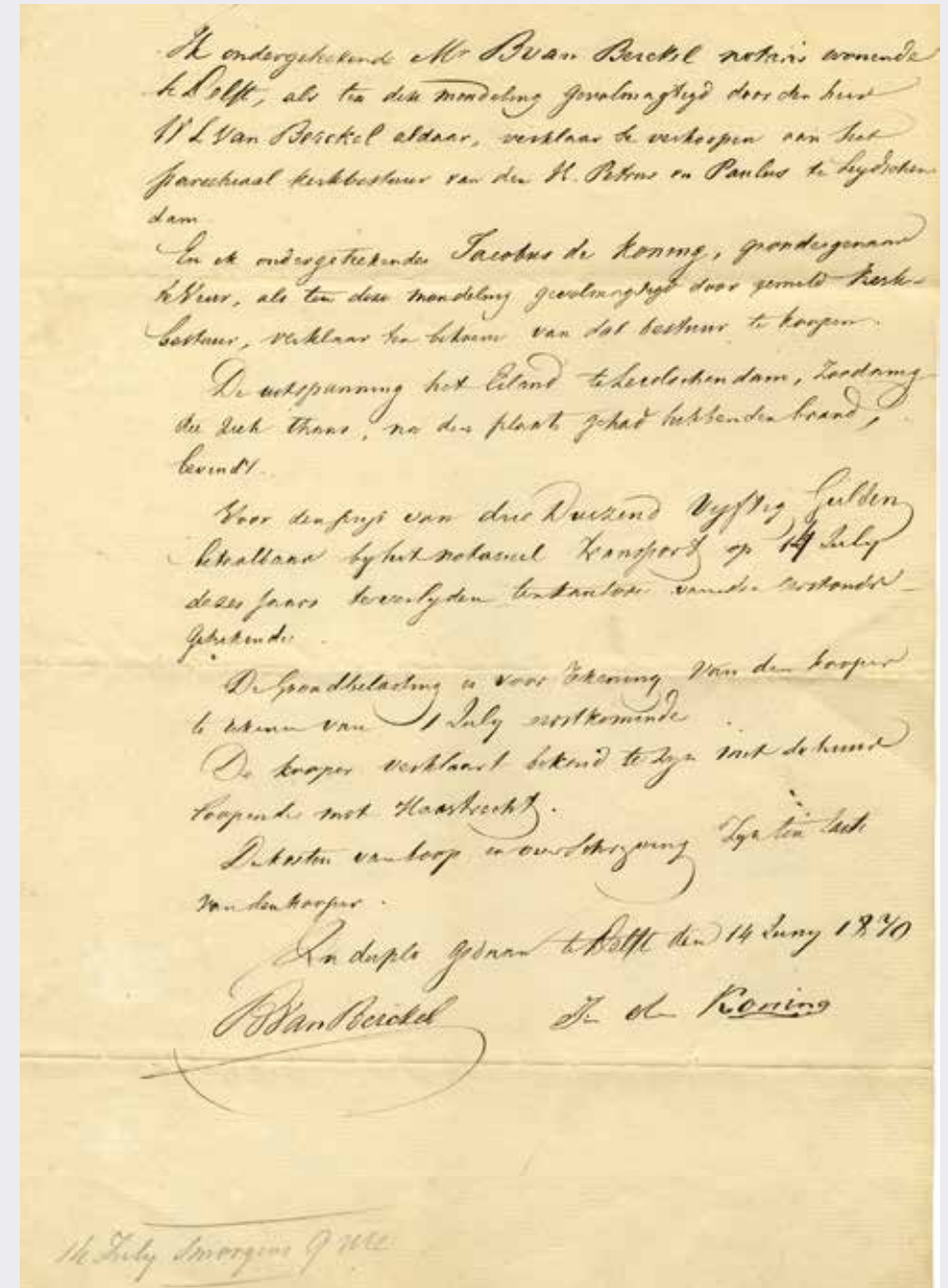
Pastoor Vos, opvolger van de in 1874 overleden pastoor Stolk, zag het als zijn taak om de plannen voor de bouw

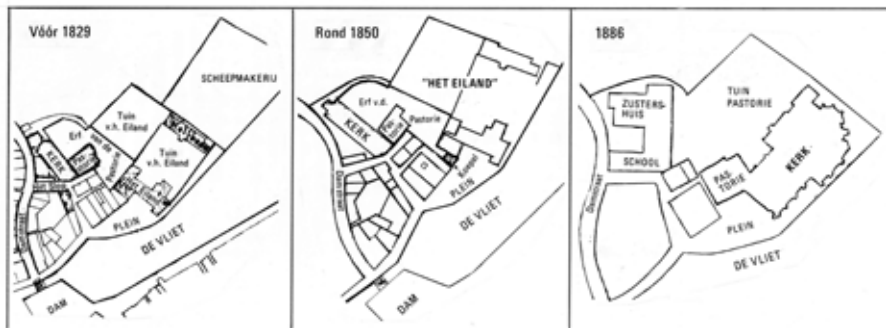

Koopcontract 14 juni 1870. De heer W.L. van Berkel verkoopt zijn bezit aan het Parochiaal kerkbestuur van de Heiligen Petrus en Pauluskerk te Leidschendam.

Bron: Archief HH Petrus- en Pauluskerk

Bevestiging van de verkoop van de herberg het Eiland door de notaris van Berkel in Delft op 14 juni 1870. Bron: archief H.H. Petrus en Pauluskerk

Overzicht verandering grondbezit tussen 1829 en 1886. Bron: archief H.H. Petrus- en Pauluskerk.

van de nieuwe kerk aan de Sluiskant, te realiseren.

Architect Evert Margry (1841-1891), één van de belangrijkste architecten van de neogotiek in Nederland, hoort van deze plannen en neemt schriftelijk contact op met pastoor Vos. In zijn brief van 23 februari 1875 schrijft hij aan de pastoor: 'Zooals ik van verschillende zijden vernemen, zijt UWE voornemens eene nieuwe kerk te bouwen, gaarne ben ik bereid tot zulks tot iets bindt gratis schetsen met approximatieve begrooting te maken'. Pastoor Vos vindt het aanbod mooi, maar wil zich nog tot niets verplichten. In april en mei van dat jaar maakt pastoor Vos, mede ter promotie van de bouw van de nieuwe kerk, een rondgang door zijn parochie.

In de buitengewone vergadering van het kerkbestuur op 16 januari 1878 komen de eerste (bouw-) plannen voor de nieuwe kerk ter tafel. In februari van dat jaar krijgt Margry de opdracht tot de bouw van de kerk. Ruim een jaar later, op 24

april 1879, werd tijdens een inzegening-plechtigheid op het met vlaggen versierde bouwterrein, de eerste steen gelegd. Het werkvolk werd op bier en brood met kaas onthaald. Daarnaast kreeg 'ieder hoofd van een gezin dat zijn beloofde gift had gestort' een afdruk van de bouwplannen.

Typisch van die tijd; er werden 28 vrouwenkerkbanken en 20 mannenkerkbanken besteld, deze werden respectievelijk naast het Maria-altaar en het Sint Jozef-altaar geplaatst. De kerk zou plaats gaan bieden aan negenhonderd kerkgangers.

Op 9 september 1890 werd de nieuwe kerk in gebruik genomen. Voor velen is de H.H. Petrus en Pauluskerk nog steeds een plek van geloof en bezinning. Schril contrast met het liederlijke verleden van Herberg 't Eiland die na eeuwen plaats maakte voor de kerk.

Idsard Bosman

Heeft u een vlotte pen, ervaring met schrijven en zou u het leuk vinden om voor Erf Goed Nieuws te schrijven?

Laat het ons weten via:

info@erfgoedleidschendam.nl

ERFGOED LEIDSCHENDAM

ERFGOED LEIDSCHENDAM

Postbus 3027

2260 DA Leidschendam

info@erfgoedleidschendam.nl